

DEN NORSKE KIRKE

Sel kirkelige råd

Møteinnkalling

Sel kirkelige råd

Møtedato: 19.06.2025 kl. 15:30

Møtested: Sel kirkekontor

Arkivsak: 23/05619

DEN NORSKE KIRKE

Sel kirkelige råd

Saksliste

Sel kirkelige råd

Møtedato: 19.06.2025 kl. 15:30

Møtested: Sel kirkekontor

Arkivsak: 23/05619

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf 61 20 90 50 eller e-post
post.sel@kirken.no. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra
møtesekretær.

SAKSLISTE		
Godkjenning av innkalling og saksliste		
Godkjenning av protokoll		
Saker til behandling		
23/25	20/00719-14	Regnskapsoversikt - 1. tertial 2025 (FR)
24/25	20/00785-12	Investeringer 2025 (FR)
25/25	20/00785-11	Investeringsplan 2026-2029 (FR)
26/25	19/01088-5	Regler og retningslinjer for begravelser i Sel og Heidal (FR)
27/25	23/06617-5	Bruk av "Kirka vår" i strategi og virksomhetsplanlegging (MR)
Orienteringssaker		
28/25	20/00006-88	Orienteringssaker
Eventuelt		

Otta, 11.06.2025

Steinar Løsnsløkken
Leder

Steinar Grønn
møtesekretær

DEN NORSKE KIRKE

Sel kirkelige råd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Steinar Grønn	120	20/00719-14	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
23/25	Sel kirkelige råd	19.06.2025

Regnskapsoversikt - 1. tertial 2025

Vedlegg:

Regnskapsskjema - drift jan-april
Regnskapsrapport pr 300425

Saksorientering

Regnskapsoversikt for 1. tertial legges fram for rådet. Skjema «Økonomiske oversikter, Regnskapsskjema – Driftsregnskapet» viser hovedområdene i regnskapet. Deretter følger en utskrift pr. konto.

På grunn av ulik periodisering kan enkelte poster framstå med store avvik.

Forslag til vedtak

Sel kirkelige råd tar regnskapsrapportene til etterretning.

Økonomiske oversikter

10 SEL KIRKELIGE FELLESRÅD - 2025

05.06.2025

Bruker: 517KMKL Klokken: 15:33 Program: XKOST-HC Versjon:

Økonomiske oversikter

Uvalgskriterier

Selskap	10	SEL KIRKELIGE FELLESRÅD
Region	0	SEL KIRKELIGE FELLESRÅD
Regnskapsår	2025	
Periode	0 - 4	
Spesifikasjon pr	Ingen	

Styringsparametre

☐ Ta med alle budsjettendringer
 ☒ Skriv ut sammenligningskolonner

☐ Periodisert budsjett

Kommune/fylkeskommune Kirkelig fellesråd Konsolidert regnskap

☐ Driftsbudsjett
☐ Investeringsbudsjett
☒ Økonomisk oversikt drift
☐ Investeringsregnskap
☐ Balanse

☐ Detaljer
☐ Vis medlemskonti
☐ Skjul null-linjer

Økonomiske oversikter

10 SEL KIRKELIGE FELLESRÅD - 2025

05.06.2025

Regnskapsskjema - Driftsregnskapet	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Inntekter				
1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	503.862,80	554.000,00	554.000,00	442.341,05
2 Salg av driftsmidler/fast eiendom	0,00	0,00	0,00	0,00
3 Refusjoner/overføringer	402.176,48	269.000,00	269.000,00	269.907,53
4 Kalk. inntekt ved komm. tj.ytingsavtale	0,00	340.000,00	340.000,00	0,00
5 Statlige tilskudd	532.170,00	685.000,00	685.000,00	60.000,00
6 Tilskudd fra rettssubjektet Den norske kirke	0,00	0,00	0,00	0,00
7 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	3.357.500,00	6.719.000,00	6.719.000,00	3.153.000,00
8 Tilskudd fra soknets organer	0,00	0,00	0,00	0,00
9 Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	90.029,00	276.000,00	276.000,00	115.453,80
10 Sum driftsinntekter	4.885.738,28	8.843.000,00	8.843.000,00	4.040.702,38
Utgifter				
11 Lønn og sosiale utgifter	1.734.759,55	4.853.000,00	4.853.000,00	1.873.077,71
12 Kjøp av varer og tjenester	1.551.314,30	3.598.000,00	3.598.000,00	1.297.337,63
13 Refusjoner/overføringer	266.154,48	0,00	0,00	232.207,53
14 Kalk. utg. ved komm. tj.ytingsavtale	0,00	340.000,00	340.000,00	0,00
15 Tilskudd og gaver	13.419,00	27.000,00	27.000,00	23.459,46
16 Sum driftsutgifter:	3.565.647,33	8.818.000,00	8.818.000,00	3.426.082,33
17 Brutto driftsresultat:	1.320.090,95	25.000,00	25.000,00	614.620,05
18 Renteinntekter og utbytte	36.627,01	67.000,00	67.000,00	0,00
19 Mottatte avdrag på utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
20 Renteutgifter og låneomkostn.	0,00	0,00	0,00	0,00
21 Avdrag på lån	0,00	0,00	0,00	0,00
22 Utlån, kjøp av aksje, andeler o.l.	0,00	0,00	0,00	0,00
23 Netto finansinntekter/-utgifter	36.627,01	67.000,00	67.000,00	0,00
24 Avskrivninger	0,00	0,00	0,00	0,00
25 Motpost avskrivninger	0,00	0,00	0,00	0,00
26 Netto driftsresultat	1.356.717,96	92.000,00	92.000,00	614.620,05
Interne finansieringstransaksjoner:				
27 Bruk av udisponert fra tidl. år (mindreforbruk)	0,00	0,00	0,00	0,00
28 Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
29 Bruk av bundne fond	0,00	0,00	0,00	0,00
30 Sum bruk av avsetninger	0,00	0,00	0,00	0,00
31 Avsatt til dekning fra tidligere år (underskudd)	0,00	0,00	0,00	0,00
32 Avsatt til disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
33 Avsatt til bundne fond	0,00	92.000,00	92.000,00	2.500,00
34 Overført til investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
35 Sum avsetninger	0,00	92.000,00	92.000,00	2.500,00
36 MERFORBRUK / MINDREFORBRUK	1.356.717,96	0,00	0,00	612.120,05

10 SEL KIRKELIGE FELLESRÅD (2025) - År/Periode 2025 1 - 4

05.06.2025

Bruker: 517KMKL Klokken: 15:30 Program: XKOST-A1 Versjon:

Budsjettoppfølging

Lagrede utvalg: <Standard systemverdier> Lagre ny

Selskap: 10 SEL KIRKELIGE FELLESRÅD Rapporttittel:

Region: 0 SEL KIRKELIGE FELLESRÅD

År/Periode: 2025 1 4 ta med IB

Sortering/Gruppering **Kolonneinnhold**

Budsjettområde:

Kolonne	1	2	3	4	5	6
Innhold	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	<ikke valgt>	<ikke valgt>
År	2025	2025	2024	2024	0000	0000
Versjon						
Hele tusen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Desimaler	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Endringer	☐	☒	☐	☒	☐	☐
Uttrykk						

Sideskift på nivå ☐ Skriv ut linjer med null i beløp

Kjør rapport

10 SEL KIRKELIGE FELLESRÅD (2025) - År/Periode 2025 1 - 4

05.06.2025

	Regnskap 2025	Buds(end) 2025	Regnskap 2024	Buds(end) 2024
3010 LØNN I FASTE STILLINGER	1.265.141	3.596.000	1.376.905	3.516.000
3016 UBEKVEMSTILLEGG	42.178	66.000	27.828	93.000
3020 VIKARER	51.893	85.000	62.230	85.000
3050 ANNEN LØNN	20.044	10.000	13.437	16.000
3060 TREKKPLIKTIGE GODTGJØRELSE	4.707	17.000	3.143	13.000
3070 Ekstrahjelp funksjonstillegg hjemmeside	9.333	0	9.333	0
3080 MØTE-, LEDER-, OG TELEFONGODTGJØRELSE	400	25.000	4.350	39.000
3090 PENSJON KLP	233.387	727.000	259.990	724.000
3092 SERVICEPENSJON	0	34.000	0	0
3094 GRUPPELIV/ULYKKESFORSIKR.	3.555	0	3.195	0
3099 ARBEIDSGIVERAVGIFT	104.121	293.000	112.666	284.000
3100 KONTORMATERIELL	1.100	11.000	1.282	11.000
3101 KOPIERING	12.371	38.000	13.095	35.000
3102 DATAUTGIFTER	70.325	251.000	89.625	254.000
3103 ABONNEMENT AVISER/ TIDSSKRIFTER	0	0	0	13.000
3110 AKTIVITETSRELATERT MATERIELL 0-13 ÅR	0	7.000	3.937	5.000
3111 KONFIRMANTMATERIELL	5.000	15.000	8.037	10.000
3113 KONFIRMANTFEST	0	3.000	0	3.000
3114 KONFIRMANTJUBILEUM	0	30.000	-320	16.000
3117 KONSERTER	0	25.000	0	5.000
3119 BRUDEBIBLER	0	4.000	0	4.000
3120 ANNET FORBRUKSMATERIELL	22.764	81.000	17.804	79.000
3122 GAVER, PÅSKJØNNELSER	453	8.000	4.033	9.000
3123 SERVERING	3.816	42.000	11.897	36.000
3125 TJENESTEDRAKT/ ARBEIDSKLÆR	11.080	12.000	0	12.000
3126 BLOMSTER M.M.	557	19.000	0	10.000
3127 SERVERING - MVA.REF (TIL BRUK I EGEN VIRKSOMHET)	13.848	0	0	0
3130 PORTO	27.718	70.000	27.838	69.000
3131 TELEFON/TELEFAKS	3.592	4.000	1.497	9.000
3132 GEBYRER M.V.	929	11.000	4.422	10.000
3140 ANNONSER	13.134	30.000	1.344	10.000
3141 TRYKKEUTGIFTER	47.100	155.000	40.650	123.000
3150 KURS	4.000	76.000	0	82.000
3151 KURS FOLKEVALGTE	0	0	7.475	5.000
3152 KONFIRMANTLEIR OG ANDRE SAMLINGER	110.920	130.000	0	130.000
3155 REISEUTGIFTER, IKKE OPPGAVEPLIKTIG	1.495	11.000	50	12.000

10 SEL KIRKELIGE FELLESRÅD (2025) - År/Periode 2025 1 - 4

05.06.2025

	Regnskap 2025	Buds(end) 2025	Regnskap 2024	Buds(end) 2024
3160 KJØREGODTGJØRELSE	11.851	75.000	4.917	51.000
3180 ENERGI	152.140	306.000	164.972	381.000
3185 GRUPPELIVSFORSIKRING	0	2.000	0	4.000
3186 FORSIKRINGER, BYGNINGER M.V.	293.700	221.000	188.217	204.000
3187 FORSIKRING LEASING BIL	39.903	10.000	0	10.000
3190 HUSLEIE	285.825	727.000	279.725	707.000
3191 LEIE AV PARKERINGSPLASSER	44.705	110.000	43.680	106.000
3195 KOMMUNALE AVGIFTER	17.357	52.000	26.647	48.000
3199 KONTINGENTER	59.520	64.000	55.264	64.000
3200 INVENTAR OG UTSTYR	9.197	150.000	15.895	150.000
3210 Kirkegårds bil	16.590	20.000	1.188	20.000
3230 VEDLIKEHOLD OG BYGGETJENESTER, NYBYGG	0	5.000	0	5.000
3231 GRAVERTJENSTEN	132.500	230.000	53.000	250.000
3240 BRANNALARM	6.850	64.000	87.951	130.000
3241 INNBRUDDSSALARM	26.520	30.000	0	0
3242 ALARMOVERFØRING/VARSLING	0	32.000	0	0
3250 MATERIALER TIL VEDLIKEHOLD	0	89.000	0	9.000
3251 UTVENDIG VEDLIKEHOLD KIRKER OG KAPELL	0	70.000	0	5.000
3260 RENHOLD	0	62.000	0	68.000
3271 KJØPTE TJENESTER	38.214	129.000	143.217	226.000
3272 RENOVASJON	224	40.000	0	0
3273 ELEKTROARBEIDER	66.014	20.000	0	0
3274 VVS ARBEIDER	0	15.000	0	0
3275 SERVICE OG VEDLIKEHOLD - SLUKKEANLEGG	0	15.000	0	0
3276 SERVICE OG VEDLIKEHOLD - MASKINER OG UTSTYR	0	27.000	0	0
3390 KALKULATORISK UTGIFT, REGNSKAP	0	90.000	0	90.000
3391 KALKULATORISKE UTGIFT, LØNN	0	50.000	0	50.000
3392 KALKULATORISK UTGIFT, BEDRIFTSHELSETJENESTEN	0	20.000	0	20.000
3393 KALKULATORISK UTGIFT, REVISJON SEL KIRKELIGE RÅD	0	40.000	0	40.000
3394 KALKULATORISK UTGIFT, FAKTURERING	0	0	0	10.000
3395 KALKULATORISK UTGIFT, PERSONFORSIKRINGER	0	20.000	0	20.000
3396 VEDLIKEHOLD PARKERINGSPLASSER KALKULATORISKE UTG.	0	120.000	0	120.000
3429 MOMSKOMPENSASJON	266.154	0	232.208	0
3465 OFFER, VIDERESENDT	6.201	17.000	9.075	15.000
3466 FASTEAKSJONEN, VIDERESENDT	7.218	10.000	3.320	10.000
3471 TAP PÅ FORDRINGER GARANTIER	0	0	11.064	0

10 SEL KIRKELIGE FELLESRÅD (2025) - År/Periode 2025 1 - 4

05.06.2025

	Regnskap 2025	Buds(end) 2025	Regnskap 2024	Buds(end) 2024
3550 AVSETNING TIL BUNDNE FOND	0	92.000	2.500	0
3600 BRUKERBETALING VED KIRKELIG TJENESTER	-24.200	-20.000	-12.400	-5.000
3611 KONFIRMANTFEST	0	-3.000	0	-3.000
3612 KONFIRMANTJUBILEUM	-400	-30.000	-800	-20.000
3620 AVGIFTSFRITT SALG	0	0	-40.991	-3.000
3625 ARBEID MED GRAVMINNER	0	-1.000	0	-1.000
3630 LEIEINNTEKTER	-14.450	-43.000	-10.400	-57.000
3635 FESTEAVGIFTER	-464.100	-457.000	-367.500	-195.000
3650 AVG.PLIKTIG SALG	-713	0	-10.250	-80.000
3700 REFUSJ FRA STATEN/STATL. INST	0	-39.000	-37.700	-38.000
3705 REFUSJON FRA DEN NORKSE KIRKE	-4.716	0	0	0
3710 REFUSJON SYKELØNN	-29.206	0	0	0
3729 MOMSKOMPENSASJON	-266.154	0	-232.208	0
3771 REF. FRA KONFIRMANTFORELDRE	-102.100	-130.000	0	-120.000
3772 ERSTATNINGER TIL KIRKELIG FELLESRÅD	0	-100.000	0	-300.000
3790 KALK. INNTEKTER, KOMM. TJENESTETING	0	-340.000	0	-350.000
3800 TILSKUDD FRA STATEN/STATL INST	-532.170	-428.000	-60.000	-448.000
3802 TILSKUDD FRA STATEN KONTORHOLD	0	-5.000	0	-5.000
3803 TILSKUDD FRA STATEN PROSTESAKSBEHANDLER	0	-252.000	0	-252.000
3830 TILSKUDD FRA SEL KOMMUNE	-3.357.500	-6.719.000	-3.153.000	-6.305.000
3860 OFFER EGNE MENIGHETER	-12.175	-27.000	-11.422	-24.000
3861 KOLLEKT/BILLETINNTEKTER KIRKEMUS.ARB.	0	0	-2.350	0
3865 OFFER, VIDERESENDT	-5.851	-17.000	-9.116	-15.000
3866 FASTEAKSJONEN, INNSAMLET	-7.218	-10.000	-3.320	-10.000
3870 TILSKUDD/GAVER	-885	-14.000	-29.981	-27.000
3871 INNBETALT KYRKJEBLADET, PRIVATE	-63.500	-65.000	-59.265	-60.000
3872 ANNONSER KYRKJEBLADET, BEDRIFTER	0	-80.000	0	-65.000
3874 GAVER BOBILPARKERING N-SEL	-400	-63.000	0	0
3900 RENTEINNTEKTER	-36.627	-65.000	0	-50.000
3904 FORS.RENTE/PURREGEBYR	-0	-2.000	0	-2.000
3940 BRUK AV UBUNDNE FOND	0	0	0	-100.000
TOTALT	-1.356.718	0	-612.120	0

DEN NORSKE KIRKE

Sel kirkelige råd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Steinar Grønn	113	20/00785-12	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
24/25	Sel kirkelige råd	19.06.2025

Investeringer 2025

Saksorientering

Investeringer 2025: I Sel kommunes «Budsjett og økonomiplan 2025-2028» finner vi følgende vedtak:

Sel kirkelige råd

Med bakgrunn i innspill fra Kirkevergen i Sel er det lagt inn samlet kr 2.940' i investeringer i år 2025 og 2026 fordelt med kr 2.385 i 2025 og kr 555 i 2026. Tre av prosjektene i 2025 er forutsatt finansiert med 50 % tilskudd fra kirkebevaringsfondet. Dette gjelder tjærebrenning av tak og tårn på Bjølstad kapell, tak på Nord-Sel kirke og konservering/restaurering av prekestol og altertavle i Sel kirke. På disse tre prosjektene er det også gjort kostnadspåslag på 15 %, jf. retningslinjer fra kirkebevaringsfondet.

Sel kommune sin bevilgning er satt opp etter følgende prioriteringer:

1. Tjærebrenning av tak og tårn på Bjølstad kapell	kr. 115 000,-
Forutsatt tilskudd på 115 000,- fra kirkebevaringsfondet	
2. Utskifting av tak på Nord-Sel kyrkje	kr. 690 000,-
Forutsatt tilskudd på 345 000,- fra kirkebevaringsfondet	
3. Konservering og restaurering av altertavle og prekestol i Sel kirke:	kr. 450 000,-
Forutsatt tilskudd på kr. 450 000 fra kirkebevaringsfondet	
4. Prosjektering av minnelund ved alle gravplasser:	kr. 200 000,-
5. Etablering av urnelund og minnelund på alle gravplasser:	kr. 200 000,-
6. Erverv av areal til utvidelse av Sel kirkegård	kr. 75 000,-
7. Asfaltering av deler av parkeringsplassen, Sel kirke:	kr. 280 000,-

Angående punkt 1, 2 og 3 er dette en forhåndsbevilgning, slik at vi ved neste søknadsrunde til kirkebevaringsfondet kan vise til kommunal finansiering.

Når det gjelder punkt 1 foreslår kirkevergen at dette prosjektet likevel settes i gang høsten 2025, selv om vi ikke har fått tilskudd fra kirkebevaringsfondet. Planen er at vi kjøper inn tjære, lage stilas og leie lift, og får utført jobben som praktisk opplæring gjennom et kurs i regi av Gudbrandsdalsmusea og Sel kirkelige råd. Det er mulig vi må leie inn noe arbeidshjelp, men kostnaden vil trolig ikke overskride 115 000,- som er bevilget fra Sel kommune.

Angående punkt 2 og 3 søker vi tilskudd til disse prosjektene ved neste søknadsrunde hos kirkebevaringsfondet. Prosjektene vil derfor bli utsatt til 2026.

Punkt 4: Prosjektering av minnelund på Nord-Sel og Heidal er i gang ved hjelp av lokalt initiativ. Her kommer vi langt uten større kostnader. Angående Sel er det noe mer usikkert om vi får lokale til å komme med et forslag til utforming og prosjektering. Søknad til statsforvalteren utføres av kirkevergen.

Punkt 5: Her kommer det noen kostnader til utførelse på de enkelte gravplassene. Det er foreløpig ikke utarbeidet noe kostnadsoverslag, så dette må vi komme tilbake til.

Punkt 6: Kirkevergen tar kontakt med Selsverket sameie for å innlede samtaler om erverv av arealet.

Punkt 7: Punkt 6 må være gjennomført før dette punktet kan iverksettes. Trolig blir dette utsatt til 2026.

ANDRE MINDRE TILTAK

En rekke mindre investeringer må tas over driftsbudsjettet. Kirkevergen presenterte en liste over slike tiltak for Sel kommune for budsjettbehandlingen 2025

1. Bjølstadkapellet: Nye takrenner på sakristi med nedløp. 50 000,-
 2. Bjølstadkapellet: Smijernsport i døråpning for at publikum kan få se de unike portalplankene. 25 000,-
 3. Sjoa kapell: Nytt gjerde: 50 000,-
 4. Heidal gravplass: Oppkjøp av areal til urnelund/minnelund: 10 000,-
 5. Nord-Sel gravplass: Nytt gjerde mot øst: 20 000,-
 6. Heidal gravplass: Nytt senkeapparat: 70 000,-
 7. Nord-Sel kirke: Flaggstang: 10 000,-
 8. Nøkkelskuff til brannvesen ved alle kirker: 60 000,-
 9. Flyttekostnader til nye lokaler: 60 000,-
- Totalt utgjør disse kostnadene 325 000,- som må tilføres driftsbudsjettet.

Vedtaket fra Sel kommune er som følger:

Tilskudd til Sel kirkelige råd er lagt inn med kr 6 715 000 i 2025. Dette er en økning på kr 409 000 fra 2024. Kompensering av deflator utgjør kr 259 000. **I tillegg er det bevilget kr 150 000 til mindre tiltak som har vært utsatt grunnet økonomi.** Investerings tiltak er synliggjort under investeringsdelen av budsjett- og økonomiplanen.

Kirkevergen foreslår følgende omprioritering av midlene:

1. Bjølstadkapellet: Nye takrenner på sakristi med nedløp. 50 000,- **IVERKSATT**
2. Bjølstadkapellet: Smijernsport i døråpning for at publikum kan få se de unike portalplankene. 25 000,- **UTGÅR**
3. Sjoa kapell: Nytt gjerde: 50 000,- **IVERKSETTES**
4. Heidal gravplass: Oppkjøp av areal til urnelund/minnelund: 10 000,- **UTGÅR**
5. Nord-Sel gravplass: Nytt gjerde mot øst: 20 000,- **IVERKSETTES**
6. Heidal gravplass: Nytt senkeapparat: 70 000,- **UTSETTES**
7. Nord-Sel kirke: Flaggstang: 10 000,- **UTSETTES**
8. Nøkkelskuff til brannvesen ved alle kirker: 60 000,- **IVERKSETTES**
9. Flyttekostnader til nye lokaler: 60 000,- **UTGÅR**

Summen av kostnader er kr. 180 000,-, men det er forventet at vi kan redusere kostnadene på gjerde-prosjektene med rundt 30 000,- i form av egeninnsats og dugnadshjelp.

Forslag til vedtak

Sel kirkelige råd støtter kirkevergens forslag til investering for inneværende år.

DEN NORSKE KIRKE

Sel kirkelige råd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Steinar Grønn	113	20/00785-11	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
25/25	Sel kirkelige råd	19.06.2025

Investeringsplan 2026-2029

Vedlegg:

Investeringsplan for Sel kirkelige råd 2026-2029

Saksorientering

Vedlagt følger tabell med forslag til investeringer i perioden 2026 - 2029

Forslag til vedtak

Sel kirkelige råd vedtar framlagte plan for investeringer for perioden 2026 – 2029.

Investeringsplan for Sel kirkelige råd 2026-2029

Pri Nr.	Tiltak	Total kostnad	Finansieres av	2025		2026	2027	2028	2029
				Tidligere bevilliget, ikke realisert	Bevilget 2025				
1	Bjølstad kapell: Tjærebredding av tak.	115 000	Sel kommune		115 000				
			Kirkebevaringsfondet		0				
2	Nord-Sel kirke: Utskifting av skifertak.	1 035 000	Sel kommune		690 000				
			Kirkebevaringsfondet		0				
3	Sel kirke: Konservering og restaurering av altertavle og prekestol.	800 000	Sel kommune		450 000				
			Kirkebevaringsfondet		0				
4	Alle gravplassene: Prosjektering av minnelund	200 000	Sel kommune		200 000				
5	Alle gravplassene: Etablering av minnelund ved alle gravplasser	200 000	Sel kommune		200 000				
6	Sel gravplass: Erverv av areal til utvidelse av gravplassen.	75 000	Sel kommune		75 000				
7	Sel gravplass: Asfaltering av deler av parkeringsplassen.	280 000	Sel kommune		280 000				
8	Sel gravplass: Prosjektering av livsynsnøytralt gravfelt på Sel kirkegård	300 000	Sel kommune			300 000			
9	Høvringen fjellalter og kulturarena: Toalett/servicebygg	1 700 000	Sel kommune	300 000		1 000 000			
			Dugnad/andre			400 000			
10	Sjoa kapell: Utbedring av tak og råteskader.	250 000	Sel kommune			250 000			
11	Heidal gravplass: Utskifting/reparasjon av bolken rundt gravplassen	400 000	Sel kommune				400 000		
12	Nord-Sel gravplass: Ny driftsbygning	1 000 000	Sel kommune				1 000 000		
13	Alle gravplassene: Digitale gravkart til kirkegårdene	750 000	Sel kommune				750 000		
14	Sel gravplass: Grunngraving og etablering av kistegraver/livsynsnøytralt gravfelt.	1 000 000	Sel kommune				1 000 000		
15	Heidal gravplass: Lafta balk i sørenden av Heidal kirkegård	380 000	Sel kommune				380 000		
16	Heidal kirke: Nytt porthus mot parkeringsplass	600 000	Sel kommune					600 000	
17	Nord-Sel kirkestue: Nytt tak til kirkestua	600 000	Sel kommune					600 000	
18	Sjoa kapell: Universell utforming/rullestolrampe	100 000	Sel kommune					100 000	
19	Sel kirke: Forprosjekt restaurering maleri fra 1600 og 1700-tallet.	150 000	Sel kommune					100 000	
			Riksantikvaren					50 000	
20	Sel kirke: Isolering og ombygging av våpenhus/yttergang.	800 000	Sel kommune					800 000	
21	Sel kirke: Etterisolering av loft	150 000	Sel kommune					150 000	
22	Sel og Nord-Sel gravplasser: Jordsorteringsbinger og driftsgård	100 000	Sel kommune					100 000	

DEN NORSKE KIRKE

Sel kirkelige råd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Steinar Grønn	800	19/01088-5	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
26/25	Sel kirkelige råd	19.06.2025

Regler og retningslinjer for begravelser i Sel og Heidal

Vedlegg:

Regler og retningslinjer for gravferder i Sel og Heidal

Saksorientering

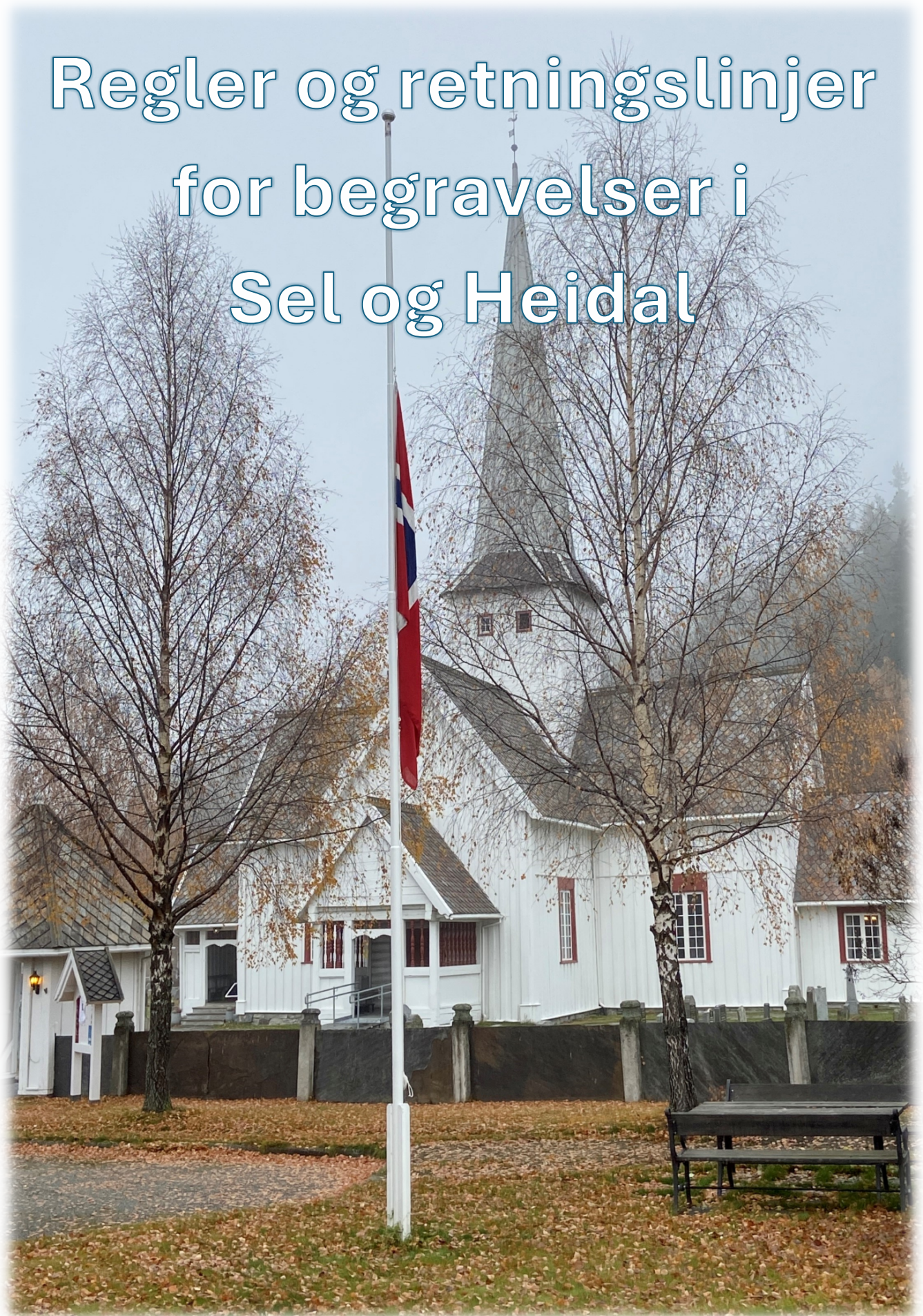
For å sikre lik og rett gjennomføring av begravelser ved kirkene våre, legges det vedlagt fram et forslag til «Regler og retningslinjer for begravelser i Sel og Heidal».

Dokumentet er opprinnelig utarbeidet av Lesja kyrkjelege råd, og tilpasset til Sel av kirkevergen. Tilsvarende dokument er også vedtatt av Dovre

Forslag til vedtak

Sel kirkelige råd vedtar vedlagte regler og retningslinjer for begravelser i Sel kommune.

Regler og retningslinjer for begravelser i Sel og Heidal

Når noen av våre nærmeste dør, føler vi savn, smerte og tomhet. Samtidig er det ofte litt kaotisk i og omkring oss. Hvordan skal vi få ordnet opp i alt? Hva må vi passe på, og hvem kan hjelpe?

Kirken har et spesielt ansvar i en slik situasjon, da de aller fleste ønsker kirkelig seremoni, og gravlegging oftest skjer på en kirkegård. Kirken i Sel ønsker å møte de pårørende med forståelse og omsorg, gi god rettledning om begravelsen generelt, og en verdig gravferd for alle.

Sel kirkelige råd har derfor utarbeidet regler og retningslinjer for hvordan en begravelse skal administreres og gjennomføres i Sel. Forhåpentligvis vil disse være til nytte både for pårørende, kirken sine medarbeidere og begravelsesbyråene.

Forsidebilde:

Sel kirke med flagg på halv stang.

(Foto Steinar Grønn)

Regler og retningslinjer for gravferder i Sel og Heidal

Vedtatt av Sel kirkelige råd i sak xx/2025, gjeldende fra xxxxxxxx

Når noen dør

Når en person dør på sykehus, lokalmedisinsk senter eller en institusjon som Heidalstun, Selsro eller Sel sjukeheim, vil doktor på stedet sørge for en melding om dødsfallet til tingretten. Hvis en person dør hjemme eller på et annet sted, må lege tilkalles for å bekrefte dødsfallet før vedkommende kan flyttes. Ved uventede dødsfall kan avdøde bli sendt til obduksjon for å fastslå dødsårsaken. Når legen har fastslått dødsfallet, kan avdøde bli fraktet videre i sykebil eller bli hentet av et begravelsesbyrå. Hvis det ikke benyttes begravelsesbyrå, må det avklares hvem som sender melding til tingretten.

Begravelsesbyråene

Et begravelsesbyrå vil kunne bistå med alt det praktiske i forkant av selve begravelsesseremonien. Det er viktig med et åpent og godt samarbeid mellom kirken og begravelsesbyrået, slik at de pårørende blir ivaretatt på best mulig måte. Ettersom det er to aktører som deler på oppgavene, er det viktig at vi kjenner til hverandres ansvarsområder og roller.

Begravelsesbyrået fyller ut melding om dødsfall til tingretten. Tidligere måtte dødsfall meldes til politiet, men dette er ikke lenger nødvendig. Som oftest skaffer begravelsesbyrået en kiste og frakter avdøde til et kjølerom for kister. I Sel er det kjølerom på Sel sjukeheim, og i bårhuset ved Heidal kirke. Hvis det er ønske om å se avdøde, kan dette gjøres på disse stedene.

I Sel blir selve gravferdsseremonien gjennomført uten medvirkning fra begravelsesbyråene. Begravelsesbyrået kommer med kiste og blomster, men trekker seg deretter tilbake, og har ikke noen rolle under selve seremonien.

Ansvar for gravferden

Gravferdsloven sier at det kun er én person som kan være ansvarlig for gravferden. Etterlatte over 18 år har i følgende rekkefølge rett til å besørge gravferden; ektefelle, barn, foreldre, barnebarn, besteforeldre, søsken, søskens barn og foreldres søsken. Hvis etterlatte ikke har slektninger som ønsker å ta ansvaret for gravferden, er det Sel kommune som må besøke gravferden.

Den som sørger for begravelsen tar en rekke avgjørelser i forbindelse med gravferden:

- Om avdøde skal kremeres eller om det skal være jordbegravelse
- I hvilken kommune, gravplass og grav som avdøde skal gravlegges
- Hvilken seremoni og seremonisted som skal benyttes ved gravferden
- Den som er ansvarlig for gravferden vil normalt også kunne være ansvarlig for graven etter gravlegging. Dette ansvaret kan ivaretas av andre dersom det er ønske om det.

Den som er ansvarlig for gravferden vil ofte legge vekt på avdødes ønsker, men det er ingen lovmessig plikt til dette.

Kirken sitt ansvar

Melding om gravferd

Gravferdsforvaltningen i Sel er lagt under Sel kirkekontor. Både seremoni i kirken og det praktiske ute på gravplassen planlegges sammen med ansatte på kirkekontoret. Kirkekontoret er åpent hverdager mellom kl. 09:00 og 15:00. Du kan også ta kontakt på telefon 61 20 90 50. Her fylles skjemaet «*Begjæring om gravlegging eller kremasjon*» sammen med de ansatte på kontoret. Tidspunkt for begravelse må avklares i forhold til kirke, prest, organist og gravsted.

Sorgsamtale og minneord

Presten tar kontakt med pårørende for å avtale sorgsamtale. Sorgsamtalen skal gjennomføres så raskt som mulig, og i god tid før selve gravferdsdagen. I samtale med presten kan de pårørende søke råd og trøst i en vanskelig tid, samt avtale mer konkrete ting rundt begravelsen. Presten vil gjerne få innblikk i den avdøde sitt liv, som grunnlag for arbeidet med minneordet. Minneordet kan om ønskelig, skrives og framføres av pårørende, eller skrives av pårørende og leses av presten. Om familien ønsker det, kan de få tilgang til å lese gjennom minneordet på forhånd.

Gravplass, tid og sted for begravelsen

Begravelsen skal normalt finne sted innen 10 virkedager etter dødsdagen. I vinterhalvåret benyttes tinekasse til å tine opp jorden ned til kiste plassering. Da kan det ta inntil 7 dager før graveren kan åpne en grav.

Gravplassforvaltningen v/Sel kirkekontor har sammen med den som sørger for gravferden ansvar for å finne gravsted. Begravelsesdager i Sel er onsdager og fredager, men det kan åpnes for begravelser på tirsdager og torsdager ved behov. Mandager, lørdager og søndager benyttes ikke til begravelser. Normalt avholdes begravelsen enten kl. 10:30 eller kl. 13:30.

Den enkeltes ansvar i forbindelse med begravelsen

Presten sitt ansvar

Presten forretter begravelser etter Den norske kirke sin liturgi, og er forpliktet til det. Forrettene prest er ansvarlig for seremonien i kirkerommet og på gravplassen.

Kirketjeneren sitt ansvar

Kirketjeneren har ansvar for at kirkerommet er klart til gravferden/bisettelsen. Han sørger for at katafalk, lysestaker og kransesstativ er tilgjengelig. Det er kirketjeneren som tar imot kisten og de pårørende. Kirketjeneren skal være til stede i kirkerommet under heile seremonien. Vedkommende er brannvernansvarlig og tar praktiske avgjørelser i forbindelse med seremonien (i samråd med presten). Etter seremonien går kirketjeneren sammen med presten foran kisten fram til graven. Kirketjeneren foretar senkning av kisten og bistår presten ved jordpåkastelsen.

Pårørende sitt ansvar

Det er de pårørende sitt ansvar at kisten blir frakta til kirken. Hvis begravelsesbyrå blir brukt, vil de sørge for at kisten kommer på plass i kirken. Kista skal være på plass senest 1 t og 15 minutter før seremonien starter.

Etter at seremonien inne er over, bæres kisten ut av kirken. Vanligvis velger de pårørende 6 personer til å bære ut kisten. Hvis ønskelig kan to personer gå foran med lys. Prosesjonen ledes av presten. De pårørende kan velge å benytte bårevogn ute på gravplassen (gjelder ikke Nord-Sel). Ute på gravplassen plasseres kisten på senkeapparatet mens kranser og bårebuketter plasseres rundt. Senkningen foretas av kirkens ansatte

Ved bisettelser bæres kisten ut til bårebilen. Blomster som ligger på kisten skal følge bårebilen.

Pynting av kirkerommet

Kirkene i Sel er utstyrt med det som er nødvendig for å holde begravelsesseremonier, og kirkerommet er utsmykka med lys, bilder og symbol. Kirkerommet er et rom som inneholder elementer som er, og skal være, godkjent av biskopen for bruk i kirken. Når en pynter med lys og blomster, skal dette gjøres med omtanke. Det er kirken, ved kirketjeneren, som har beslutningsansvar for helheten pyntingen.

Blomster

Blomster skal ikke plasseres slik at de dekker for alteret eller altertavlen.

Blomster skal leverast i kirkerommet, men hvis det pågår, eller er planlagt andre aktiviteter i kirken før seremonien, skal blomster leverast i sakristiet.

Ved gravlegging skal de som deltar i seremonien ta med kranser og bårebuketter ut til graven når kisten blir båret ut.

Ved bisettelse følger blomster som ligger på kisten med ut i bårebilen. De øvrige blommene blir værende igjen inne i kirken. De pårørende avtaler med kirketjener hva som skal gjøres med blommene. Hvis urnen skal settes ned på gravplass, blir ofte blommene lagt ned på dette stedet. I vintersesongen er det ikke alltid brøytet fram til dette stedet. Kirketjeneren tar seg av blommene hvis de pårørende ikke gjør det.

Bruk av levende lys

Det blir benyttet levende lys i begravelser, og det er kirken sine lysestaker som skal benyttes.

Av hensyn til brannsikkerhet, er det ikke anledning til å sette inn ekstra oppsatser og lysestaker med levende lys.

Det skal ikke brukast annet elektrisk lys enn det som er en del av den fast installerte lyssettingen i kirkene under begravelser.

Gjennomføring av seremonien

Mottaking til seremonien

Det er kirketjeneren sin oppgave å ta imot familien når de kommer med kisten. Kirketjeneren er med og legger til rette for pynt, bilde, blomster, lys og evt. kondolanseprotokoll ved inngangen. Når kisten og blomster er på plass, har pårørende anledning til å være alene inne i kirken frem til 20 minutter før seremonien begynner. Dette bør vurderes opp mot utetemperatur om vinteren. Det er anledning til å legge fram en kondolanse-protokoll hvor deltakere i seremonien kan skrive en siste hilsen eller navnet sitt. Vær oppmerksom på at dette kan føre til kø for å komme inn i kirken.

Program

De pårørende bestemmer salmer og trykker gjerne egne program, men det er også mulig å bruke kirkens salmebøker (forutsett at det ikke er store begravelsesfølger). Blir salmebøker brukt, må kirketjeneren henge opp salmenummer.

Familien er ansvarlig for utdeling av program/salmebøker ved inngangen.

Sitteplasser

Pårørende og alle som deltar i seremonien sitter i kirkerommet. Plassen oppe i koret i er normalt bare for presten, men solister kan sitte framme i koret viss de ønsker det. Er det stort frammøte i en begravelse, kan plassene framme i koret fylles opp av deltakere. Eventuelle representanter begravelsesbyrået skal sitte bak i kirken.

Pengegaver

Familien bestemmer selv om det kan gis minnegaver til spesielle formål. Dette organiseres vanligvis via Vipps eller bankgiro.

Ønsker de pårørende at minnegaven skal gå til et av kirken sine prosjekter, kan minnegaven gis til Vipps nr. 926701 og merkes med avdødes navn.

Musikk

All musikk og sang som fremføres i begravelsen skal være godkjent av organist og prest på forhånd. Det anbefales sterkt at det benyttes kun levende musikk i begravelser. Avspilling av lydspor gjøres kun helt unntaksvis, og skal godkjennes av organisten. Alle samler som står i salmeboka kan benyttes. Ønskes andre sanger, må dette avklares med organisten.

Solo og solist

Er det ønskelig med solist i en begravelse, er det familien sitt ansvar å skaffe og betale for denne.

Dette må avklarast med organisten før det blir tatt inn i programmet.

Preludering

De siste 20 min før seremonien tar til, spiller organisten rolig musikk (preludering). Familien kan komme med ønske om musikkstykke til preluderingen.

Håndtering av blomster under seremonien

Presten leser fra sløyfene på bæreoppsatsen(e) på kisten. Hilsninger fra øvrige kranser og bårebuketter leser presten opp fra lesepulten. Hvis de pårørende ønsker det, kan de selv lese opp hilsninger på sløyfene.

Ved grava

Presten går først i gravfølget ut til graven sammen med kirketjeneren. Kirketjeneren har ansvar for at alt er klart ute ved graven til følget kommer dit. De som bærer kisten, plasserer denne på senkeapparatet etter veiledning fra kirketjener.

De i gravfølget som har med kranser og bårebuketter ut, legger disse på tilvist plass ved graven.

Fotografering

Kirkelig tilsatte tar hverken bilde, lyd- eller videoopptak før, under eller etter seremonien.

Pårørende eller andre frammøtte som ønsker å ta bilde og/eller lyd- og videoopptak, gjør dette på eget ansvar. Bilde, lyd- og videoopptak kan innebære behandling av personopplysninger, og noen ganger faller denne behandlingen under gjeldende personopplysningsregelverk (personopplysningsloven og personvernforordningen).

Annet lovverk enn personopplysningsregelverket kan dessuten også gjøre seg gjeldende overfor den eller de som tar bilde eller gjør opptak. For streaming gjelder det samme som for det å ta bilde eller gjøre lyd- og videoopptak.

Antrekk

Alle kirkelige ansatte skal ha pent og diskré antrekk.

Etter begravelsen

Ventekors

Når graven er fylt igjen, setter kirketjeneren opp et enkelt kors med navn på den gravlagte.

Korset blir stående fram til det kommer opp et permanent gravminne.

Blomster fra begravelsen blir liggende på graven. De pårørende kan velge om de selv ønsker å fjerne blommene. Hvis de ikke blir fjernet innen rimelig tid, gjør kirketjeneren det. Etter en stund blir overflødig jord fjernet, og kirketjeneren sår grasfrø på graven.

Urnededsettelse

Forberedelse

Tid og sted for nedsetting av urne avtales med gravplassforvaltningen v/Sel kirkekontor. En urnegrav blir gravd opp av kirketjeneren til en dybde av 80 cm. Urne kan settes ned i kistegrav selv om fredningstiden ikke er utløpt. Urnen oppbevares av gravplassforvaltningen til den dagen urnenedsettelsen skal finne sted. Hvis det ønskes nedsetting av urne på onsdag eller fredag, blir ikke endelig klokkeslett avtalt før det er avklart om det kommer begravelser denne dagen

Gjennomføring

Pårørende kan da bestemme om de vil gjøre alt selv, eller om kirketjener skal bistå. Noen ønsker også å bruke kirken til en stille stund med lystenning før urnen settes ned, men det skal ikke være noen seremoni hvis det har vært bisettelse tidligere.

Ute ved urnegraven skal følgende gjøres:

- Urnen bæres til gravstedet

- Senkning av urnen
- Påfylling av urnegrav. Dette kan de pårørende gjøre selv hvis de ønsker det.
- Oppsetting av kors med navn.

Bygninger og uteområde

Kirken og brannsikkerhet

Det er kirketjeneren som er brannvernleder og har ansvaret for brannsikkerheten i kirken. Av hensyn til brannsikkerheten, er det ikke anledning til å sette inn ekstra, løse stoler i kirken om det kommer flere mennesker enn det er sitteplass til i benkene. Kirketjeneren har ansvar for at det ikke kommer inn flere til seremonien enn det brannforskriftene for den enkelte kirke tilsier. Dersom familien forventer at det kommer flere til seremonien enn det det er plass til i kirken, skal kirkevergen involveres for å finne en løsning. Når det er mange samlet i kirken, skal presten informere om rømmingsveger før seremonien starter.

Bårehus

Det er berre i Heidal vi har bårehus, og dette skal kun brukes til oppbevaring av lik i kiste. Ustelte lik og ikke kistelagte skal ikke oppbevares i bårehuset. Syning kan gjennomføres i bårehuset. Er det to begravelser samme dag, skal kisten til begravelse nummer to oppbevares slik at den ikke er til hinder eller sjenanse for en verdig gjennomføring av den første begravelsen.

Parkering

Det skal ikke stå biler parkert foran porten til kirken. Unntatt fra dette er bårebilen som har sin naturlige plass her hvis kisten skal fraktes videre etter seremonien. Andre bilar skal parkerast på tilvist parkeringsplass.

Gravplassen

Bruken av gravplassene er regulert gjennom: [Forskrift om gravplassvedtekter, Sel kommune](#) fra 01.06.2022.

I tillegg gjelder [Lov om gravplass, kremasjon og gravferd \(Gravferdslova\)](#), alminnelige bestemmelser, ihht. [Den norske kirke si Ordning for gravferd](#), betalingssatser fastsatt av Sel kirkelige råd, og de til enhver tid gjeldende lover og regler for smittevern.

DEN NORSKE KIRKE

Sel kirkelige råd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Steinar Grønn	020	23/06617-5	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
27/25	Sel kirkelige råd	19.06.2025

Bruk av "Kirka vår" i strategi og virksomhetsplanlegging (MR)
Drøftingssak uten vedtak, men innspill til videre arbeid.

Vedlegg:

Hamar strategi

Aktivitetsplan 2025 - 2028

Saksorientering

I Sel trenger vi en klarere strategi og mer konkret virksomhetsplan. Det digitale verktøyet «Kirka vår» er et hjelpemiddel i dette arbeidet. Kirkevergen presenterer verktøyet for rådet i møtet.

Forskjellen på strategi og virksomhetsplan

1. STRATEGI

Strategi handler om **hva** man ønsker å oppnå og **hvorfor**. Det er en overordnet plan som tar for seg organisasjonens **langsiktige mål**, og hvordan man skal **posisjonere seg** for å nå disse målene. Strategien skal svare på spørsmål som:

- Hva er vårt formål?
- Hva ønsker vi å oppnå på lang sikt (3–5 år eller mer)?
- Hvilke verdier og prinsipper styrer oss?
- Hvilke eksterne og interne forhold påvirker oss?
- Hvilke satsingsområder og prioriteringer skal vi ha?

Eksempel i kirkelig sammenheng: Strategien kan peke på satsing på diakoni, ungdomsarbeid, eller samarbeid med frivillige og lokalsamfunn, samt utvikling av bærekraftige driftsmodeller. Sel kirkelige råd må definere sine mål, og gjennom en strategi beskrive hvordan målene skal nås.

«Strategi for Hamar bispedømmeråd» ligger vedlagt og kan brukes som et utgangspunkt for Sel kirkelige råd sin strategi.

2. VIRKSOMHETSPLAN

Virksomhetsplanen er mer operasjonell og konkret, og svarer på **hvordan** man skal jobbe for å gjennomføre strategien i praksis. Den omfatter **mål, tiltak, ansvar og tidsplaner** for det kommende året eller en kortere periode (typisk 1 år). Dette dokumentet brukes aktivt i den daglige driften og i oppfølgingen av mål.

Virksomhetsplanen inneholder ofte:

- Konkrete mål og delmål
- Tiltaksplaner (hva skal gjøres, når og av hvem)
- Ressursbruk og budsjett
- Ansvarsfordeling
- Evalueringspunkter eller milepæler

Forholdet mellom de to:

Strategien er kompasset – den viser retningen.

Virksomhetsplanen er kartet – den viser ruten du faktisk skal følge for å komme dit.

Tidligere virksomhetsplaner har vært en oppramsing av mange ønskelige tiltak uten konkrete planer, ansvarlige og frister. Dette kan være nyttig som en idebank, men for lite konkret til å føre til resultater. Kirkevergen foreslår at rådet trekker fram 3-4 satsingsområder, og konkretiserer disse med tiltak, ansvarlige og frister.

Framdriftsplan: Utarbeidelse av strategi og virksomhetsplan
1. Oppstart og forankring

- **Tidsramme:** August - september
- **Ansvar:** Kirkeverge
- **Aktiviteter:**
 - Gjennomgang av overordnet strategi basert på innspill fra rådet.
 - Informasjonsmøte med ansatte for å forankre prosessen.
 - Fastsette hvem som deltar i planarbeidet (arbeidsgruppe e.l.)

2. Innhenting av grunnlagsinformasjon

- **Tidsramme:** September
- **Ansvar:** Arbeidsgruppe / fagansvarlige
- **Aktiviteter:**
 - Evaluere virksomhetsplan fra forrige år.
 - Kartlegge behov og muligheter.
 - Samle inn innspill fra ansatte, frivillige og menighetsråd.

3. Formulering av mål og tiltak

- **Tidsramme:** Oktober
- **Ansvar:** Arbeidsgruppe
- **Aktiviteter:**
 - Utarbeide forslag til mål, tiltak og resultatindikatorer.
 - Prioritere tiltak i tråd med tilgjengelige ressurser og budsjett.

4. Budsjettkobling

- **Tidsramme:** Oktober–November
- **Ansvar:** Kirkeverge
- **Aktiviteter:**
 - Koble tiltak til budsjettposter.
 - Avklare hva som er realistisk å gjennomføre innen ressursrammene.

5. Høring og forankring

- **Tidsramme:** November
- **Ansvar:** Kirkeverge / arbeidsgruppe
- **Aktiviteter:**
 - Presentere utkast for ansatte, menighetsråd og fellesråd.
 - Justere etter tilbakemeldinger.

6. Vedtak og iverksetting

- **Tidsramme:** Desember
- **Ansvar:** Kirkelig fellesråd
- **Aktiviteter:**
 - Endelig vedtak av virksomhetsplan og budsjett.
 - Kommunikasjon og distribusjon av planen.

7. Oppfølging og evaluering

- **Tidsramme:** Løpende gjennom året
- **Ansvar:** Kirkeverge / ledelse
- **Aktiviteter:**
 - Jevnlig oppfølging av mål og tiltak i medarbeidermøter.
 - Halvårsevaluering og årsrapportering.

Avslutning

En klar og strukturert kobling mellom strategi og virksomhetsplan gjør det lettere å drive en kirkelig virksomhet med tydelig retning, god forvaltning og bedre involvering av ansatte og frivillige. En gjennomarbeidet prosessbeskrivelse sikrer at alle vet hva som skal gjøres, når og av hvem.

Click here to enter text.
Skriv forslaget her.

STRATEGI FOR HAMAR BISPEDØMMERÅD 2025–2029

Strategi for Hamar bispedømmeråd 2025–2029
Vedtatt av Hamar bispedømmeråd 11. desember 2024
Forside: Kvikne kirke
Foto: Aslaug S. Haugen

2

Grymyr kirke

Jesus sier: «Herrens Ånd er over meg, for han har salvet meg til å forkynne et godt budskap for fattige. Han har sendt meg for å rope ut at fanger skal få frihet og blinde få synet igjen, for å sette undertrykte fri og rope ut et nådens år fra Herren»

Evangeliet etter Lukas 4,18–19

Bispedømmerådet skal ha sin oppmerksomhet henvendt på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i menighetene, og det skal fremme samarbeidet mellom de enkelte menighetsråd og andre lokale arbeidsgrupper innen bispedømmet.

Kirkeordning for Den norske kirke, § 26

En strategi for en ny tid

I folkekirkebispedømmet Hamar sier vi at ingen tro er for liten.

Det er en kirke som er raus og tydelig, og til stede i samfunnet og i menneskers liv. En kirke som hver eneste dag formidler evangeliet om Jesus Kristus i både ord og handling til alle mennesker. For Gud gjør ikke forskjell på folk (Rom 2,11).

En strategi handler om å gjøre valg og prioriteringer her og nå for å kunne komme til et ønsket punkt i framtiden. Det overordnede målet er å ta et steg nærmere virkeliggjøring av kirkens visjon om *mer himmel på jord – hellige rom for alminnelige liv*.

Gjennom 2024 ble det arbeidet grundig, inkluderende og kunnskapsbasert med ny strategi for Hamar bispedømmeråd. Strategien er bygd på den nasjonale strategien for Den norske kirke. Folkevalgte, ansatte og tillitsvalgte fikk i flere omganger gi sine innspill og meninger på hva de ser vil være de viktigste innsatsområdene i Hamar bispedømme i årene framover. Denne strategien har som mål å speile de muligheter og utfordringer som finnes i soknene, samtidig som den ivaretar den rollen og funksjonen som bispedømmerådet har i Den norske kirke. Bispedømmerådets strategi forplikter ikke menighetsrådene eller de kirkelige fellesrådene, men soknets organer har muligheten til å se til denne strategien i utviklingen av sine egne planer for sitt arbeid lokalt.

Prioriteringene i denne strategien angir en retning. For bispedømmerådet blir strategiens følgesvenn den årlige virksomhetsplanen som viser hva slags aktiviteter og tiltak som skal gjennomføres i det aktuelle året. Vedtak i Kirkemøtet og Kirkerådet, samt ressurser og situasjonsbildet i bispedømmet, vil prege det som til enhver tid blir prioritert.

Prioriteringene i strategien har noe ulik karakter. Noen prioriteringer dekker områder som gjøres i soknene og av den lokale kirke, og her ønsker bispedømmerådet å være en ressurs for soknets organer. Andre prioriteringer går direkte på hva bispedømmerådet har ansvar for i henhold til Kirkeordningen. Den tredje type prioritering er knyttet til ståsteder og holdninger som folkekirken i Hamar ønsker å fronte i møte med samfunnet og verden. Det er ikke vanntette skott mellom de ulike typer prioriteringer, og det vil videre derfor tydeliggjøres i bispedømmerådets virksomhetsplan for hvordan dette følges opp fra år til år.

Kirken er kalt til å være lys og salt i verden. Dette skjer gjennom ord og sakrament og kjærlighetens gjerninger. Kirken skal forkynne et godt budskap for fattige og gi mennesker frihet og nåde. Dette er Jesus sin egen programerklæring (Lukas 4). Budskapet forplikter kirken til å reagere når urettferdigheten rår, menneskeverdet krenkes og skaperverket forringes. Det er derfor i kirkens vesen å være en sentral aktør i arbeidet med FNs bærekraftsmål, som er verdens respons på de globale utfordringer. Hamar bispedømmeråd har derfor valgt å la bærekraftsmålene bli et rammeverk for strategien.

Med denne strategien ønsker Hamar bispedømmeråd å føre folkekirken i Hamar inn i en ny tid. Den skal møte de utfordringer vi ser her og nå, men også ruste kirken til å møte det som kommer, og som vi ennå ikke har oversikt over.

Hamar bispedømme har en stolt tradisjon og historie. Strategien skal hjelpe oss til å rope ut et nådens år. Til å skape de nye fortellingene. Fortellinger som handler om å møte alle mennesker med evangeliet – med godt nytt om at *ingen tro er for liten*.

Den norske kirkes strategi for 2022–2029

Mer himmel på jord

Den norske kirke er en bekjennende, åpen, tjenende og misjonerende folkekirke, som vitner i ord og gjerning om frelse, frihet og håp i Jesus Kristus.

Den norske kirkes strategi for 2022–2029	 Kirken åpner rom for tro	 Kirken er der livet leves	 Kirken er mer for flere
 Kirken for den enkelte	Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet	Styrker kirken som kulturarena og forvalter av kulturarv for alle generasjoner	Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt
 Kirken i samfunnet	Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle	Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftsmålene – lokalt, nasjonalt og globalt	Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på
 Kirken som organisasjon	Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke	Samhandler med organisasjonslivet, andre tros- og kirkesamfunn, offentlige, private og ideelle aktører	Skaper en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena

Ytre Rendal kirke

7

Vårt arbeid med bærekraftsmålene

FNs bærekraftsmål er en programerklæring fra verdens stater om en mer rettferdig og fredelig framtid for mennesker og miljø. For å lykkes med bærekraftsmålene, må alle være med å bidra. Den norske kirke er til stede i alle lokalsamfunn, og bidrar hver dag med viktige og diakonale tjenester for mennesker i alle aldre. Den kristne tro og håp, samt kirkens kall, forplikter oss til å jobbe for rettferdighet mellom mennesker og til å ivareta skaperverket, både lokalt og globalt. Det internasjonale engasjementet kommer tydelig til uttrykk i menighetenes samarbeid med blant annet Kirkens Nødhjelp og misjonsorganisasjoner gjennom misjonsavtaler.

Bærekraftsmålene hjelper kirken til å formulere dette arbeidet i et språk som innbyr til samarbeid med andre aktører. Samtidig peker målene på et mulighetsrom for ytterlig bidrag og påvirkning. Ved å jobbe målrettet med bærekraftsmålene, vil Hamar bispedømme bidra til å skape *mer himmel på jord*.

Hamar bispedømmeråd har i denne strategien latt fire bærekraftsmål prege prioriteringene som er gjort. Målene er valgt med utgangspunkt i hvor vi mener vi får størst gjennomslagskraft, og der vi har mulighet til å gjøre en forskjell.

Vi vil jobbe med:

God helse og livskvalitet

Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder.

For Hamar bispedømme handler dette om *nestekjærlighet og omsorg*. Kristen tro og praksis påvirker eksistensiell helse og kan fremme livskvalitet. Derfor er kirken til stede i alle lokalsamfunn med kirkelig betjening. Vi er også til stede ved både studiesteder, sykehus og kriminalomsorg. Det er for eksempel folkehelse i en godt stelt kirkegård og i et sorgarbeid med høy kvalitet. Vi vil jobbe for å åpne kirkerommene i enda større grad, og bidra til å utvikle møteplasser for alle generasjoner. Det tenker vi fremmer mental helse og livskvalitet.

Mindre ulikhet

Redusere ulikhet i og mellom land.

For Hamar bispedømme handler dette om *kamp for rettferdighet*. Folkekirken i Hamar er en stor aktør for alle generasjoner. Det er viktig for kirken at tilbudene skal være inkluderende, åpne og tilgjengelige for alle. Derfor vil vi arbeide for at alle skal ha mulighet til å delta i samfunnet og i kirkelig fellesskap, uavhengig av økonomisk situasjon og funksjonsnivå. Vi vil også være en stemme for dem som diskrimineres og faller utenfor i Norge og i andre land.

Liv på land

Verne, tilbakeføre og fremme bærekraftig bruk av økosystem, sikre bærekraftig skogforvaltning, motvirke ørkenspredning, stanse og reversere landforringelser og stanse tap av artsmangfold.

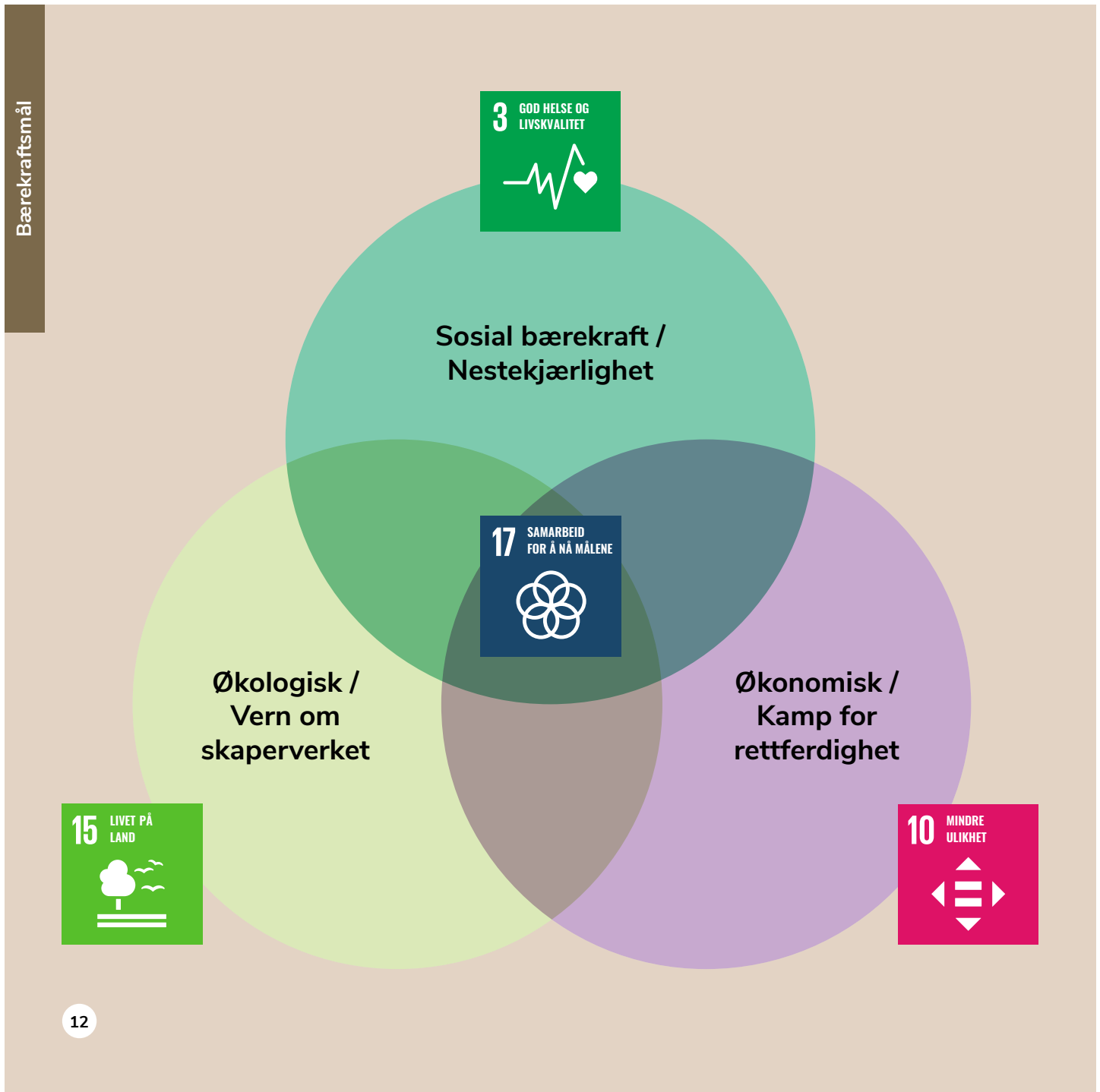
For Hamar bispedømme handler dette om *vern om Guds skaperverk*. Innlandet fylke dekker nesten en femtedel av fastlandsområdet i Norge. Hamar bispedømme omfatter Innlandet fylke, i tillegg til Lunner kommune i Akershus. Bispedømmet rommer derfor store nasjonalparker, naturreservater, fjellområder, skog, myr og artsmangfold. Vi ønsker å være en stemme for dette mangfoldet, og være et talerør for å løfte opp skaperverkets egenverdi og vår avhengighet av det. Det er ulike syn på hvordan man best skal ivareta naturmangfoldet, og Hamar bispedømme kan være en bidragsyter inn i den etiske debatten. Det handler om å inkludere Guds skaperverk i større grad i vår teologiske bevissthet og refleksjon, blant annet ved å dra lærdom fra den samiske og skogfinske spiritualitet som finnes i bispedømmet.

Samarbeid for å nå målene

Mobilisere ressurser, utvikle og dele teknologi, etablere solide samarbeidsmekanismer for bærekraftig utvikling.

For Hamar bispedømme handler dette om *inkluderende fellesskap*. Hamar bispedømmeråd har som oppdrag å fremme samarbeid i bispedømmet. Det handler om godt samvirke og samledelse internt i kirken, men det er også et mål å være en solid samarbeidspartner med øvrige samfunnsaktører i både offentlig, privat og ideell sektor. Vi vil pleie våre relasjoner, og lete etter nye måter å samarbeide på. Kun i fellesskap vil vi klare å oppnå bærekraftsmålene, og Hamar bispedømmeråd ønsker å være en konstruktiv og kreativ partner på dette feltet i årene fremover.

Tisleidalen kirke

Kirken for den enkelte

Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet

For Hamar bispedømme betyr dette å være en inkluderende livsløpskirke i folks hverdag og store begivenheter.

Hamar bispedømme vil prioritere:

- Kvalitet og utviklingsorientert fokus på gudstjenester og kirkelige handlinger.
- Styrke og utvikle korvirksomheten i bispedømmet
- At dåp er tilgjengelig for alle som ønsker det
- Åpne kirker med mulighet for lystenning, stillhet og bønn.
- Plan for kirkelig undervisning og læring som legger grunnlag for livstolkning og livsmestring blant barn og unge voksne.
- At kirkelig konfirmasjon skal være unges foretrukne valg.

Styrker kirken som kulturarena og forvalter av kulturarv for alle generasjoner

For Hamar bispedømme betyr dette å formidle historie, kulturarv, kirkemusikk og salmeskatt gjennom kulturarbeidet i kirkene.

Hamar bispedømme vil prioritere:

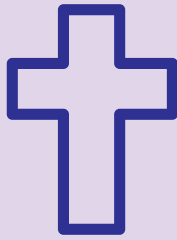
- Pilegrimsarbeid med særlig fokus på barn og unge.
- Konserter, kunst og kultur i kirkerommene, også i samarbeid med lokalt kulturliv
- Kirkerommene som arena for læring i samarbeid med skoler og barnehager.
- Arbeid frem mot Nasjonaljubileet 2030.

Gi tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt

For Hamar bispedømme betyr dette å skape trygge rom for fellesskap, håp og undring.

Hamar bispedømme vil prioritere:

- Møteplasser for alle aldre og på tvers av generasjoner.
- Utvikling av gudstjenestene som møteplass for flere.
- Å motivere til å være nyskapende i møte med samfunnsendringene

Kirken i samfunnet

Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle

For Hamar bispedømme betyr dette å stå opp for menneskers ukrenkelige verdi.

Hamar bispedømme vil prioritere:

- Å være kirke tydelig til stede i det livssyns åpne samfunnet.
- Bidrag i arbeidet med å integrere migranter og flyktninger.
- Å være en håpsbevegelse og stemme for menneskerettigheter og menneskeverd i en urolig verden
- At det gis muligheter for alle til å medvirke i gudstjenester, kirkelige aktiviteter og kirkens demokratiske prosesser.
- Å være en sentral beredskapsaktør på fylkes- og lokalt nivå.
- Kirkelig nærvær i bispedømmets samfunnsinstitusjoner.

Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftsmålene – lokalt, nasjonalt og globalt

For Hamar bispedømme betyr dette å se våre liv i en større og global sammenheng.

Hamar bispedømme vil prioritere:

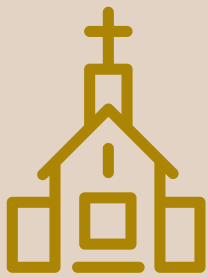
- Å være en tydelig stemme for naturmangfoldet.
- Økt kunnskap om urfolk og de nasjonale minoriteters spiritualitet og teologi.
- Å motivere menighetsråd til å registrere seg som «Grønn kirke».
- Bidrag til å oppfylle Den norske kirkes klimamål 2030.

Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på

For Hamar bispedømme betyr dette å bygge ned hindringer for mennesker til å delta fullt ut i samfunnet og det kirkelige fellesskapet.

Hamar bispedømme vil prioritere:

- Barn og unges deltakelse i kirkens tilbud uavhengig av økonomisk situasjon eller funksjonsevne, også i dialog med barne- og ungdomsorganisasjoner.
- Å være en tydelig stemme mot hverdagsrasisme og antisemittisme.
- Å utvikle kirken som en arena for arbeidstrening for mennesker som står utenfor arbeidslivet.
- Ansvar for å bidra til forsoning, tillitsbygging og gjenopprettelsen av uretten som kirken har påført samer, kvener/norskfinner og skogfinner.

Kirken som organisasjon

Kirken styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke

For Hamar bispedømme betyr dette å legge til rette for og stimulere til god samhandling og utviklingsprosesser mellom kirkelige råd, ansatte og andre aktører.

Hamar bispedømme vil prioritere:

- Tilrettelegging for strategisk utvikling på ulike nivåer gjennom samledelse mellom arbeidsgiverlinjene
- Samråd som modell for dialog mellom Hamar bispedømmeråd og soknets organer
- Å videreutvikle prostenes kirkefaglige ledelse og sokneprestenes pastorale lederrolle
- Innføringen av «Kirka vår - samla plan for menigheten» i hele bispedømmet.
- Å se helhetlig på soknestructuren i bispedømmet.
- Kommunikasjon som synliggjør kirkens mange tilbud

Kirken samhandler med organisasjonslivet, andre tros- og livssynssamfunn og offentlige, private og ideelle aktører

For Hamar bispedømme betyr dette at kirken er en bidragsyter i å skape bærekraftige fellesskap.

Hamar bispedømme vil prioritere:

- Økt samhandling med skoler og skoleeiere for å løse oppgavene i skolens planverk og plan for kirkelig undervisning og læring.
- Arenaer for samarbeid og samskaping, blant annet i økumeniske og interreligiøse sammenhenger.
- Å være inviterende til jevnlige møtepunkter med Statsforvalteren, Innlandet fylkeskommune, sentrale beredskapsaktører og lignende.

Kirken skaper en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena

For Hamar bispedømme betyr dette at kirken skal være et meningsfullt sted å gjøre tjeneste og å være en god og attraktiv arbeidsplass.

Hamar bispedømme vil prioritere:

- Rekruttering til kirkelig utdanning, kirkelig tjeneste og frivillighet.
- At attraktive stillinger tilbys i bispedømmet
- Å oppmuntre til at sokn tilbyr sommerjobb for ungdom.
- Likestilling, inkludering og mangfold (LIM)
- Godt og utviklende lederskap på alle nivåer
- Gjennomføring og oppfølging av medarbeiderundersøkelser
- At frivilligheten i kirken er mangfoldig og inkluderende.

Hamar bispedømmeråd
Folkestadsgt. 52, 2317 Hamar
Postboks 172, 2302 Hamar
hamar.bdr@kirken.no
www.kirken.no/hamar

DEN NORSKE KIRKE
Hamar bispedømmeråd
Hamaren bæspatjeltearie

AKTIVITETSPLAN

2025 - 2028

INNLEDNING

Sel kirkelige råd har et overordnet ansvar - jfr. Kirkelovens § 14, 1. ledd – for å utarbeide og vedta en strategiplan for menighetene i Sel kommune. Planen skal gjelde for fire år.

Planen skal være mest mulig reell, økonomisk gjennomførbar og inneholde menighetenes ønsker og behov for de neste fire årene.

Planen skal inneholde en tekstdel og en økonomidel som består av drifts- og investeringsbudsjett, samt inngått tjenesteytingsavtale med Sel kommune.

Den vedtatte planen er bindende for det første året.

Strategiplanen skal revideres hvert år.

Fra Sel kirkegård (Foto Ivar Nakken)

VISJON

VÅRE VERDIER

BEGEISTRING – MOT – RAUSHET – HANDLING – LAGÅND

DEN NORSKE KIRKES STRATEGI

Den norske kirkes strategi for 2022–2029	 Kirken åpner rom for tro	 Kirken er der livet leves	 Kirken er mer for flere
 Kirken for den enkelte	Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet	Styrker kirken som kulturarv og forvalter av kulturarv for alle generasjoner	Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt
 Kirken i samfunnet	Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle	Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftsmålene – lokalt, nasjonalt og globalt	Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på
 Kirken som organisasjon	Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke	Samhandler med organisasjonslivet, andre tros- og kirkesamfunn, offentlige, private og ideelle aktører	Skaper en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena

AKTIVITET

Gudstjenester og kirkelige handlinger

Hovedmål: Gudstjenestelivet skal gi mennesker tro, håp og fellesskap

- Skape tilhørighet og gi hjelp til kristen livstolkning
- Styrke oppslutning, lokal forankring og kulturelt mangfold
- Videreutvikle pilegrimstradisjonene

Tilhørighet

- Invitere/motivere flere til å slutte opp om gudstjenestene
- Utvikle gudstjenestene med ulike tema-innhold som engasjerer til økt deltakelse
- Styrke konfirmantenes ministrant(gudstjenestemedhjelper)-rolle
- Rekruttere flere frivillige medarbeidere til gudstjenester og andre aktiviteter
- Være en møteplass for ulike kulturer

Andre gudstjenestesteder og åpne kirker

- Videreutvikle Høvringen fjellalter og gjennomføre friluftsgudstjenester andre steder
- Videreføre gudstjenester på Rossbu, Sjoa og Bjølstad kapell
- Utvikle digitale gudstjenester i forbindelse med jul, påske og andre anledninger, samt legge ut digitale andakter
- Utvikle fysiske gudstjenester i forhold til innhold og engasjement
- Utvide åpningstidene i kirkene for pilegrimer, turister og lokalbefolkningen til faste tidspunkt om sommeren, ved hjelp av frivillige
- Tilrettelegge enkelte gudstjenester for fremmedspråklige

Kirkelige handlinger

- Fortsette å skape gode og verdige rammer rundt viktige begivenheter i folks liv, slik som dåp, konfirmasjon, bryllup og begravelser. Imøtekomme medlemmenes ønsker så langt som mulig innenfor fornuftige rammer og forordninger

Samarbeid kirke –skole og barnehage

- Videreutvikle samarbeidet med barnehager og skoler – jfr. inngått avtale, samt prosjekter. (se «Trosopplæring» neste side)

Kirkemusikk

Hovedmål: Styrke det kirkemusikalske livet i menighetene

- Satsing på det musikalske i trosopplærings- og konfirmantarbeidet
- Gjennomføre salmekvelder
- Etablere forsangertjeneste i kirkene
- Videreutvikle Rondane Gospelkor til økt deltakelse i gudstjenestelivet og andre samlinger
- Aktivt samarbeid med alle korene og kultursektoren i kommunen
- Arrangere flere konserter med variert repertoar
- Skaffe alternative musikere til friluftsgudstjenester
- Gi unge artister en utfordring og mulighet til å opptre

Trosopplæring 0–18 år og andre aldersgrupper

Hovedmål: Alle døpte og tilhørende i alderen 0-18 år skal få invitasjon til trosopplæring, som gjør at de kjenner seg hjemme i kirken og får kunnskap om kristen tro.

Teste ut nye tiltak for barn og unge og la kreativiteten blomstre.

0 – 3 år:

- Felles dåpssamling med presentasjon av trosopplæringsarbeidet.
- Babysang i samarbeid med Aktivitetshuset i Sel
- Dåpshilsninger til 1, 2 og 3 års markeringer
- Småbarnsang, besøk i barnehager

4 – 8 år:

- Kirkerottesamlinger
- Høsttakkefest og høsttakkesamling med utdeling av 4-års bok
- Skolestartgudstjeneste med utdeling av 6 års bok
- Julevandring og påskevandring i samarbeid med barnehager
- Kunstsamling og kunstgudstjeneste
- Tårnagenter
- KFO – kirkens fritidsordning
- Barnekor

9 – 13 år:

- Omvisning i kirkene.
- Adventssamling med gudstjeneste
- Pilegrimsvandring i samarbeid med skolene
- Lys Våken
- Harry Potter-opplegg

14 – 15 år:

- Konfirmantundervisning
- Kick-off-samling på høsten
- Konfirmantleir
- Alternative konfirmantopplegg for de som ikke deltar på leir
- Fasteaksjon
- Konfirmantfest etter samtalegudstjenesten
- «Rock the Church» for konfirmantene

15 – 18 år:

- Rekruttere, motivere og kvalifisere ungdomsledere til konfirmantleiren
- UngdomsLederAkademiet – ULA, eller tilsvarende med Hekta
- Videreutvikle felles tiltak i prostiet
- Motivere ungdom til å stemme ved kirkevalg
- Tiltak for ungdom i samarbeid med videregående skole?
- Markedsføre og motivere til deltakelse på bispedømmet sin ungdomsleir (15-30 år)

Voksne:

- Bibelgruppa «Underveis»
- Bønnegruppe
- Juletreffest for hele familien (ikke bare voksne)
- Kreative verksted for «alle».

Diakoni

Hovedmål: Kirken ønsker at alle skal føle at de er en del av et mangfoldig felleskap, hvor det er plass til alle. Diakonien skal arbeide for rettferdighet, nestekjærlighet, et inkluderende fellesskap og at vårt skaperverk tas vare på.

De unge i menighetene

- Skape nye og bidra på eksisterende arenaer der barn og ungdom uavhengig av tro og kultur møtes
- Samtalegrupper for ungdom med tema: Livet.
- Møteplass for skoleelever som bor på hybel

De eldre i menighetene

- Tilstedeværelse på institusjonene for de som trenger det mest. Enkel andaktsstund en til en, eller for flere
- Hjemmebesøk og samtaler. Organisere en besøkstjeneste
- Engasjere konfirmantene og annen ungdom i besøk på institusjonene
- Hyggestunder med blant annet sang på Selsro, Sel sjukeheim og Heidalstun
- Skrive gratulasjonskort til alle som fyller 80, 90 og 100 år

Fellesskap

- Arbeide for å redusere utenforskap blant ungdom
- Tiltak for de som er ensomme i høytidene; sammen med Frivilligsentralen eller andre
- Videreutvikle samarbeidet med Sel kommune, med særlig vekt på helse- og oppvekst
- Etablere samarbeid med Innlandet fylkeskommune v/ Nord-Gudbrandsdal videregående skole
- Bidra i samarbeid med staben til at vi kan ha «Åpen kirke»- kvelder i Bykirka, hvor innholdet kan være en aktivitet og kaffe/mat etterpå

Sorgarbeid

- Oppfølging av pårørende i sorg
- Sjelesorg
- Sorggrupper ved behov
- Bidra i det kommunale kriseteamet

Mennesker med nedsatt funksjonsevne

- Tilrettelegge så alle uavhengig av fysiske psykiske utfordringer kan delta på kirken står bak

Internasjonal diakoni

- Avtalen med HimalPartner fornyes for 4 nye år – perioden 2026 – 2029

Frivillige medarbeidere

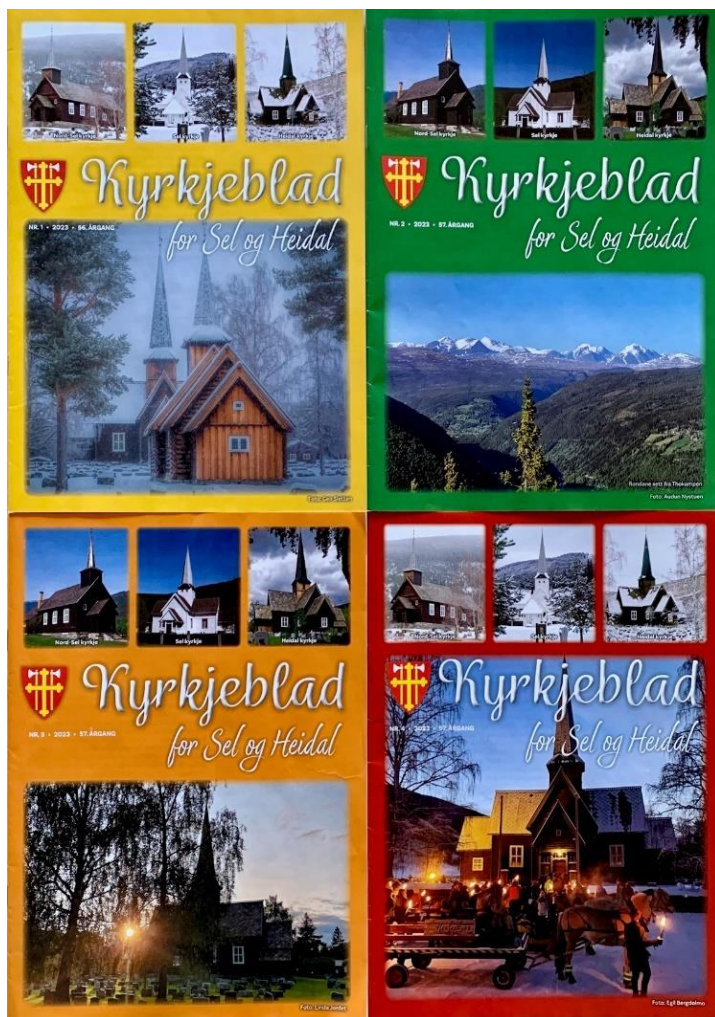
Hovedmål: Motivere til frivillig innsats og engasjement rundt gudstjenester og andre aktiviteter.

- Et godt fungerende frivilligutvalg som rekrutterer til frivillig arbeid
- Jobbe for å engasjere flere frivillige medarbeidere til oppgaver innenfor vår virksomhet
- Ivareta de frivillige medarbeiderne med god oppfølging/opplæring i forhold til oppgaven(e) gjennom blant annet kurs, konferanser og andre samlinger
- Arrangere tekstleserkurs

Kyrkjebladet for Sel og Heidal, og annen informasjonsvirksomhet

Hovedmål: Nå ut med informasjon for å gjøre virksomheten kjent

- Bruke Kyrkjebladet, hjemmesiden, sosiale medier, aviser, plakater m.m. for å nå ut med budskapet om hva kirken driver med
- Øke bevisstheten og kompetansen på informasjon og kommunikasjon

DEN NORSKE KIRKE

Sel kirkelige råd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Steinar Grønn	010	20/00006-88	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
28/25	Sel kirkelige råd	21.08.2025

Orienteringssaker

Vedlegg:

KA-sjef Marit Halvorsen Hougsnæs slutter ved årsskiftet
 Klart for lønnsoppgjør på KA-sektoren
 Stortinget løfter fram Den norske kirke og andre trossamfunn som viktige beredskapsaktører
 Hedrer kirkeeiere som er gode på sikring
 Allehelgen 2025
 Utlysning innovasjonsmidler diakoni 2025
 Enighet i lønnsoppgjøret på kirkelig sektor
 Rundskriv 1 - 2025 Krav om medlemskap i Den norske kirke ved tilsetting (2)

Saksorientering

Skriv saksorienteringen her.

Forslag til vedtak

Orienteringssaker tas til etterretning

KA-sjef Marit Halvorsen Hougsnæs slutter ved årsskiftet

Marit Halvorsen Hougsnæs har sagt opp sin stilling som toppsjef i Hovedorganisasjonen KA.
Foto: Geir Anders Rybakken Ørslie/KA

Publisert: 04/06/2025

Gir seg etter 27 år i KA. – Kjennes som et bra tidspunkt å kunne avrunde.

– På nyåret blir det åtte år siden jeg overtok som jobben som administrerende direktør i KA. Det har vært usedvanlig innholdsrike og arbeidsintensive år, særlig som følge av fristillingen

mellom stat og kirke. Det har vært få oppkjørte løyper og stort behov for å tenke nytt. Nå er flere viktige prosesser landet inn, og det kjennes som et bra tidspunkt å kunne avrunde. Jeg har derfor nylig gitt melding til styret om at jeg ønsker å fratre ved årsskiftet, sier Marit Halvorsen Hougsnæs.

Tirsdag kveld fortalte hun staben i Hovedorganisasjonen KA at hun har sagt opp sin stilling og fratrer ved årsskiftet. Styret i KA ble orientert på sitt møte starten av mai.

I KA siden høsten 1998

Marit Halvorsen Hougsnæs (65) har jobbet KA siden høsten 1998 og var direktør i KAs arbeidsgiveravdeling fra 2010 til 2018. Siden 1. februar 2018 har hun vært administrerende direktør.

Før hun begynte i KA jobbet hun tolv år i Kirkerådet, og i perioden 1991-1997 var hun underdirektør og nestleder i rådets sekretariat.

Hun er utdannet prest fra Menighetsfakultetet i 1984, med tilleggsutdanning i pedagogikk og ledelsesfag. Hun har også vært menighetsprest i Oslo bispedømme og forskningsstipendiat i praktisk teologi. Hougsnæs har også utgitt flere faglige publikasjoner om kirkelig reformarbeid, homiletikk, kirkelig organisering og ledelse.

– En uvurderlig innsats

Styreleder i KA, Solveig Kopperstad Bratseth, bekrefter at Hougsnæs' oppsigelse er mottatt og at prosessen med å finne hennes etterfølger er i gang.

– Marit har gjort en uvurderlig innsats som toppsjef i KA, og den som skal overta vil få store sko å fylle. Stillingen vil mest sannsynlig bli utlyst i løpet juli, sier Bratseth.

Hovedorganisasjonen KA

Stortinget løfter fram Den norske kirke og andre trossamfunn som viktige beredskapsaktører

Marit Brandt Lågøy, viseadministrerende direktør i Hovedorganisasjonen KA.

Foto: Geir Anders Rybakken Ørslie/KA

Publisert: 30/04/2025

– Vi er veldig tilfredse med at Stortinget er så tydelig på at trossamfunnene bør ha en tydelig og synlig plass i arbeidet med styrking av beredskapen.

Justiskomiteen på Stortinget har behandlet Totalberedskapsmeldingen og beskriver tydelig hvordan kirkene skaper trygge lokalsamfunn.

– Vi er veldig glade for at en samlet justiskomite løfter fram og anerkjenner betydningen av Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunns rolle i samfunnets totalberedskap, sier viseadministrerende direktør i Hovedorganisasjonen KA, Marit Brandt Lågøy.

– Betydning som samlingspunkt og brobygger

Som landsdekkende folkekirke har Den norske kirke en særlig mulighet til å være tilgjengelig som en forutsigbar samarbeidspartner for myndighetene og som brobygger til andre tros- og livssynssamfunn. Aktuelle områder for samvirke mellom Den norske kirke og kommunen, kan være kommunens psykososiale krisegrupper, bemanning av pårørendesenter og åpne kirker. Dette peker en samlet komité på i innstillingen:

«Erfaring fra tidligere kriser har også vist betydningen som Den norske Kirke har hatt som samlingspunkt for mange innbyggere uavhengig av religion, samt ulike tros- og livssynssamfunn betydning for sine medlemmer. I krisesituasjoner er de mange kirkene og forsamlingshusene rundt om i hele Norge en viktig infrastruktur som må bli tatt vare på. Den norske kirke har også en viktig psykososial funksjon ved å kunne bidra med støtte, sjelesorg, åpne kirker, sørgegudstjenester og andre markeringer i samarbeid med det offentlige, og som en brobygger til andre tros- og livssynssamfunn. Som en grunnleggende og landsdekkende institusjon i samfunnet, har derfor Den norske kirke en viktig rolle i beredskapen.»

– Erfaring med sjelesorg og moralsk støtte

Videre fremhever komiteen betydningen av et aktivt sivilsamfunn der alle tros- og livssynsaktørene har en naturlig plass:

«Tros- og livssynsorganisasjonene er også aktører som har erfaring med sjelesorg, moralsk støtte og hjelp med praktiske omsorgsoppgaver, noe som ikke blir mindre viktig i en krisesituasjon. Komiteen vil understreke at også andre tros- og livssynsorganisasjoner spiller en viktig og kompletterende rolle inn i dette beredskapssegmentet, selv om Den norske kirke har en spesifikk rolle som koordinerende aktør.»

Tre utfordringer fra KA

– Vi er veldig tilfredse med at Stortinget er så tydelig på at Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn bør ha en tydelig og synlig plass i arbeidet med styrking av beredskapen i samfunnet. Vi er nå spente på hvordan dette skal følges opp, sier Lågøy og lister opp tre konkrete oppfordringer til regjeringens videre arbeid på området:

1. Inkludere Den norske kirke, andre trossamfunn og andre sentrale beredskapsaktører fra ideell og frivillig sektor i det videre arbeidet med strategier og handlingsplaner på beredskapsfeltet.
2. Videreutvikle og standardisere lokale samarbeidsavtaler mellom Den norske kirke, kommunen og politiet om krisehåndtering mv.
3. Synliggjøre Den norske kirke og andre trossamfunns ansvar og roller med særskilte tiltak i Sivil beredskapsplan.

Hedrer kirkeiere som er gode på sikring

Martin Stærk er direktør i avdeling for kirkebygg og gravplass i Hovedorganisasjonen KA.
Foto: KA

Publisert: 23/04/2025

I november deler KA Kirkeforsikring sammen med Knif Trygghet ut en pris til fellesråd som har utmerket seg i arbeidet med sikring. Du kan foreslå kandidater.

– Det er flott å kunne premiere gode tiltak som bidrar til å sikre kirkebyggene våre. Det gjøres mye godt sikringsarbeid lokalt i fellesrådene, og vi er glade for på denne måten å løfte fram ideer som kan inspirere og stimulere til innsats hos enda flere fellesråd, sier direktør i avdeling for kirkebygg og gravplass i Hovedorganisasjonen KA, Martin Stærk.

KA Kirkeforsikring og Knif Trygghet Forsikring har etablert en pris som tildeles fellesråd eller menighetsråd i ettsoknskommuner som har utmerket seg i arbeidet med sikring av sine kirkebygg. Med sikring menes alt som er med på å forebygge forfall og farer på bygget.

Må være forsikret i KA Kirkeforsikring

Prisen deles ut til både fysiske og/eller organisatoriske tiltak. Her er noen eksempler på relevante områder som vil kunne bli premiert:

- Langsiktig, systematisk og målrettet arbeid for bedre sikring av kirkebygg.
- Nybrottsarbeid innen sikringsarbeid eller tiltak som har utvist særlig kreativitet eller innovasjon.
- Tiltak som har bidratt til fellesløsninger, nye samarbeidsformer eller bedre samordning av sikringsarbeidet mellom ulike instanser.
- Tiltak for bedre kirkesikring der både fysiske og organisatoriske tiltak er gjennomført på en helhetlig måte.
- Andre tiltak for bedre kirkesikring som har utmerket seg på en positiv måte.

Den som tildeles prisen må være forsikret i KA Kirkeforsikring.

Premie: 30.000 kroner og et bilde

Prisen deles ut på KAs lederkonferanse i Lillestrøm 3.-4. november og er på 30.000 kroner og et bilde.

Kandidater kan foreslås både av fellesrådet selv, av kirkelig tilsatte i fellesrådet, andre fellesråd, kommunen, Riksantikvaren, DSB, bispedømmerådene og andre samarbeidspartnere. Også KA og Knif Trygghet kan foreslå kandidater.

En jury bestående av representanter fra både KA og Knif Trygghet Forsikring vil utpeke vinneren. Prispengene skal gå til et faglig, sosialt eller arbeidsmiljørettet tiltak blant tilsatte i fellesrådet.

Forslag til kandidater sendes på [e-post](#) senest 10. oktober.

Ved spørsmål, ta kontakt med Martin Stærk i KA på tlf. 915 77 038 eller Svein Rødskog i Knif Trygghet tlf. 905 97 007.

Tidligere vinnere

- I 2023 gikk prisen til [Flakstad kirkelige fellesråd](#), som har tatt tak i råteskader og drenering, renovert inventaret og installert varmestyring, brann-/innbruddsalarm og automatisk slokkeanlegg.
- I 2021 gikk til [Horten kirkelige fellesråd](#) som i flere år har jobbet systematisk for å bedre sikkerheten i alle sine kirkebygg blant annet ved å installere håndslukkere til skum, sikret elektriske tavler med egne tiltak, utarbeidet restverdiredningsplaner (RVR) i samarbeid med menighetsråd samt låsing av søppelkontainere.
- I 2019 gikk prisen til [Gausdal kirkelige fellesråd](#). De har installert nøkkelbokser ved alle kirkene som er koblet opp mot brannvesenet, samt installert vanntåke i flere kirker. Fellesrådet har hatt gode prosesser med kommunen og har også inngått et samarbeid med kommunen om utarbeidelse av vedlikeholdsplaner for alle kirkene som en del av det totale sikringsarbeidet.
- I 2018 gikk prisen til [Hamar kirkelige fellesråd](#) som har utmerket seg med systematisk sikringsarbeid og gode oppfølgingsrutiner over tid. Fellesrådet har i samarbeid med lokalt brannvesen også etablert nøkkelbokser ved kirkene med beskrivelse og foto av gjenstander som er prioritert å ta ut av kirkene ved en eventuell brann.
- I 2017 gikk prisen til [Oslo kirkelige fellesråd](#) for et langsiktig og systematisk arbeid for sikring av kirkebyggene. Alle kirkebyggene har bl.a. fått montert brannvarsling med direktevarsling til 110, og det er montert slokkeanlegg i de eldste og mest sårbare kirkene.
- I 2016 gikk prisen til [Bamble kirkelige fellesråd](#) for et helhetlig arbeid som både omfatter fysiske og organisatoriske tiltak. Bamble har etablert gode rutiner, risikovurderinger, dokumentasjon og jevnlig kontroll. Samtidig er det gjort en stor innsats for montering av nytt låssystem, slokkeanlegg og brann- og tyverialarm.

Pilot 2025: Kaffe og prat på gravlunden

Årets allehelgen inviteres fellesråd og menigheter med på pilotprosjektet "Kaffe og prat på gravlunden". Det innebærer at ansatte og frivillige lokalt er synlig til stede på gravlunden noen timer lørdag og/eller søndag 1.-2. november. Disse er tilgjengelige for en prat, og byr på en kopp varm drikke. Kanskje kan man også dele ut lysholderark, førstehjelp ved sorg-brosjyrer og informasjon om kirkens sorgarbeid og andre aktiviteter.

Mennesker som er på gravlunden denne helga vil se at kirken er til stede der folk er. Mange menigheter gjør allerede dette, de er fysisk og synlig til stede på gravlunden når folk flest er der.

Gravlunden er viktigste treffsted

Medlemsundersøkelsen viser at 60 prosent av medlemmene i Den norske kirke er innom en gravlund/kirkegård i løpet av året. Til sammenlikning er det bare 13 prosent av medlemmene som har treffpunkt med kirken i gudstjeneste utenom dåp, konfirmasjon, begravelse, bryllup eller julaften.

Bli test-menighet

Alle som ønsker det, inviteres til å delta i år. Det er ønskelig å ha med fellesråd fra hele landet, fra byer og mindre tettbygde strøk, slik at prosjektet kan evalueres. Lysholderark vil distribueres til de som ønsker det, og materiell til lokal markedsføring vil bli tilgjengelig.

Lokalt er det naturlig at det legges opp til et samarbeid med andre menigheter og trosfellesskap som har tilhørighet til gravlunden.

Nasjonal kampanje rundt allehelgen vil ikke peke på dette tilbudet, men på kirkens sorgarbeid, og mulighet for å delta i allehelgenarrangement lokalt.

Utlysning innovasjonsmidler diakoni 2025

Kirkerådet lyser ut innovasjonsmidler diakoni. Innovasjonsmidlene er en mulighet til å utvikle og prøve ut idéer og satsninger som kan bidra til å styrke menighetens diakonale arbeid og samskaping med andre aktører i lokalsamfunnet.

Formål

Innovasjonsmidlene skal bidra til utvikling av menigheten i lokalsamfunnet og tiltak som realiserer en satsning på diakoni i Den norske kirke. Innovasjonsmidlene skal gå til tidsavgrensede prosjekter og tiltak i menigheter som styrker innovasjon, programutvikling og kunnskapsutvikling.

Diakoni er kirkens omsorgstjeneste. Den er evangeliet i handling og uttrykkes gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet. (Plan for diakoni, Den norske kirke)

Kriterier

Prosjektene skal

- være nyskapende, ved å etablere noe nytt, ved å sette sammen kjente elementer på en ny måte eller ved å videreutvikle eksisterende arbeid.
- ha overføringsverdi til andre menigheter og lokalsamfunn.
- knyttes til minst én av de fire pilarene nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet.
- være knyttet opp til ett eller flere bærekraftsmål, som målene 1) Utrydde fattigdom, 3) God helse og livskvalitet, 10) Redusere ulikhet, 12) Ansvarlig forbruk og produksjon eller 13) Stanse klimaendringene. Også andre mål kan være relevante. For informasjon om bærekraftsmålene, se bærekraftsboka.no, og FN-sambandet.

I tillegg må prosjekter oppfylle minst ett av følgende kriterier:

- Initierer eller utvikler samhandling eller samskaping med kommunale og/eller frivillige, diakonale eller ideelle aktører.
- Systematisk utvikler frivillig engasjement og medvirkning eller metodikk knyttet til frivillighet.
- Systematisk utvikler diakonifaglig kunnskap. Søker oppfordres til å knytte søknaden til faglitteratur og forskningsmiljøer.

Prosjekter knyttet til barn, unge og unge voksne skal prioriteres.

Rammer og frister

- Utlysning kunngjøres 1. juni 2025.
- Økonomisk ramme for denne utlysningen er kr 200 000 - 600 000,- per prosjekt for hele prosjektperioden.
- Prosjektene skal ha en egenandel på minimum 5 prosent. Faste ansattes arbeidsinnsats regnes ikke som egenandel.
- Søknadene må beskrive hvordan søker vil dele erfaringer eller ressurser fra prosjektet slik at andre kan ha nytte av dem.
- Det gis primært støtte til ett- og toårige prosjekter.
- Elektronisk søknadsskjema og praktisk informasjon om søknadsprosessen ligger i søknadsverktøyet eapply.
- Søknadsfristen er 30. september 2025 kl. 12.
- De innvilgede prosjektene kunngjøres innen 1. november 2025.
- Alle søkere får svar, og innvilgede prosjekter offentliggjøres på Den norske kirkes nettsider.
- Det gis ikke begrunnelse for avslag utover orienteringssaken som sendes til Kirkerådet.
- Utbetaling vil skje innen utgangen av 2025.
- Prosjektene skal være gjennomført innen 31.12.2027.

Vilkår for tildeling

Prosjektet må vise forståelse for og identifikasjon med Den norske kirkes verdigrunnlag og satsinger.

- Prosjektet skal bidra til å oppfylle formålet med utlysningen.
- Prosjektet forplikter seg på Kirkerådets rapporteringsrutiner.
- Ressurser fra prosjektet skal kunne gjøres tilgjengelig på www.ressursbanken.no eller på andre egnede kommunikasjonsplattformer.
- Det gis ikke prosjektmidler til videre drift utover prosjektperioden.

Enighet i lønnsoppgjøret på kirkelig sektor

Lønnsoppgjøret for ansatte i Den norske kirke startet 10. juni klokka 10, da dette bildet ble tatt. Enighet ble oppnådd like over midnatt natt til 11. juni. Foto: KA

Publisert: 11/06/2025

KA og arbeidstakerorganisasjonene ble natt til onsdag enige om en lønnsramme på 4,4 prosent for ansatte i virksomheter i Den norske kirke.

– Med dette resultatet balanserer vi de to hensynene som gjerne trekker i hver sin retning i lønnsforhandlinger: De ansatte skal ha en rimelig lønnsutvikling, samtidig som virksomhetene må ha økonomisk rygg til å bære det partene blir enige om. I år var utgangspunktet ekstra vanskelig, med dyrtid kombinert med svært krevende økonomi i sektoren. I tillegg har partene selv sagt bestemte ansattgrupper de av ulike årsaker ønsker å prioritere, sier forhandlingssjef i Hovedorganisasjonen KA, Anne Cecilie Andresen.

– Vi er tilfredse med resultatet og takker arbeidstakerorganisasjonene for gode forhandlinger.

Forhandlingene startet på formiddagen tirsdag 10. juni. Enighet ble oppnådd like over midnatt natt til onsdag 11. juni.

Samme ramme som frontfag og offentlig sektor

Oppgjøret på kirkedelen av KA-sektoren har en lønnsramme på 4,4 prosent, tilsvarende blant andre frontfag og offentlig sektor. I retningslinjene KAs styre har vedtatt, heter det at oppgjøret skal gjennomføres i tråd med frontfagsmodellen.

Enigheten som ble oppnådd natt til onsdag gjelder hovedtariffavtalen for virksomheter i Den norske kirke. 21 arbeidstakerorganisasjoner har partsforhold i denne.

Resultatet skal godkjennes av KAs styre. KA kommer tilbake med mer informasjon om når og hvordan resultatet skal effektueres.

Til de kirkelige fellesrådene, menighetsråd med fellesrådsfunksjoner og bispedømmerådene

Krav om medlemskap i Den norske kirke ved tilsetting

Innhold

1. Innledning	1
2. Kirkeordningens bestemmelse om medlemskap	1
3. Forholdet til likestillings- og diskrimineringsloven	2
4. Krav om medlemskap i bestemte stillinger	3
5. Vurdering av om det skal stilles krav om medlemskap i andre stillinger.....	5
6. Dispensasjon fra kravet om medlemskap	6

1. Innledning

Spørsmål om krav til medlemskap ved tilsetting i Den norske kirke ble tidligere regulert i kirkeloven. Nå er dette tatt inn i kirkeordningen. Om medlemskap skal og kan kreves må avgjøres med utgangspunkt i hva kirkeordningen sier, samtidig som det å stille et slikt krav må være innenfor den forskjellsbehandling som er tillatt ifølge likestilling- og diskrimineringsloven. I dette rundskrivet forklares reglene, forholdet mellom dem og en det tas opp noen eksempler på vurderinger av stillinger i kirken.

2. Kirkeordningens bestemmelse om medlemskap

Reglene om å kreve medlemskap for tilsatte i kirken står i kirkeordningen § 40 tredje og fjerde ledd:

§ 40. *Adgang til å oppstille vilkår om medlemskap i Den norske kirke for tilsatte og ombud*

[...] Ved tilsetting i kirkelige stillinger som er av betydning for å virkeliggjøre Den norske kirkes formål, skal tilsettingsmyndigheten oppstille krav om medlemskap i Den norske kirke i tråd med adgangen til dette i likestillings- og diskrimineringsloven § 9, jf. § 30. Det skal oppgis i utlysningen av stillingen at medlemskap kreves. Biskopen kan gi dispensasjon fra tilsettingsmyndighetens plikt til å oppstille slikt krav til medlemskap når særlige grunner tilsier det.

Et krav om å utelukke søkere som ikke er medlemmer i vedkommende trossamfunn ved tilsetting er bare lovlig på visse vilkår. I utgangspunktet er forskjellsbehandling på grunnlag av religion ulovlig, altså diskriminerende. For å ta hensyn til tros- og livssynssamfunns særlige behov er det likevel unntak i likestillings- og diskrimineringsloven som i noen tilfeller

åpner for lovlig forskjellsbehandling på grunnlag av religion. Derfor må bestemmelsen i kirkeordningen forstås og praktiseres i tråd med rammene i dette unntaket i loven.

3. Forholdet til likestillings- og diskrimineringsloven

Hovedregelen i lovens § 6 er at diskriminering grunnet religion og livssyn er forbudt, også ved tilsetting. Tilsvarende er det i § 30 et forbud mot å innhente opplysninger om religion eller livssyn i forbindelse med tilsetting. I § 6 siste ledd fremgår det at forskjellsbehandling likevel er lovlig dersom den oppfyller kravene i unntaksbestemmelsen i § 9.

Likestillings- og diskrimineringsloven § 9 første og andre ledd lyder slik:

Forskjellsbehandling er ikke i strid med forbudet i § 6 når den

- a) har et saklig formål*
- b) er nødvendig for å oppnå formålet og*
- c) ikke er uforholdsmessig inngripende overfor den eller de som forskjellsbehandles.*

I arbeidsforhold og ved valg og behandling av selvstendig næringsdrivende og innleide arbeidstakere er direkte forskjellsbehandling på grunn av kjønn, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk bare tillatt hvis denne egenskapen har avgjørende betydning for utøvelsen av arbeidet eller yrket, og vilkårene i første ledd er oppfylt.

Alle de tre vilkårene i første ledd må være oppfylt for at forskjellsbehandlingen skal være lovlig. For tilsettinger er det en presisering og tilleggskrav i andre ledd som også må oppfylles. Vurderingen av de enkelte vilkårene vil i stor grad henge sammen med hverandre og delvis være overlappende.

Her følger en kort forklaring av vilkårene:

- Saklighetskravet:

Forskjellsbehandlingen må ha et saklig formål. Saklighetskravet dreier seg først og fremst om grunnen til forskjellsbehandlingen. Det må være en sammenheng mellom virksomheten og grunnlaget for forskjellsbehandlingen. Forskjellsbehandling som er religiøst begrunnet, oppfyller saklighetskravet for tilsetting i et trossamfunn, fordi et trossamfunn har som oppgave å fremme en bestemt tro eller lære.

I forarbeidene til diskrimineringsloven (Prop. 81 L (2016–2017) side 121) understrekes det at:

Adgangen til lovlig forskjellsbehandling vil bare gjelde den delen av virksomheten som har nær sammenheng med selve religionsutøvelsen. Fastsettelse av tros- og livssynssamfunnets lære, religiøse ritualer, religionsundervisning og valg av religiøse ledere/prester regnes som religionsutøvelse.

- Nødvendighetskravet:
Forskjellsbehandlingen må i det enkelte tilfelle være nødvendig for religionsutøvelsen. For å beskytte og ivareta kirkens lære og praksis er det nødvendig at de personer som skal arbeide med dette, identifiserer seg med og har tilknytning til Den norske kirke. Det å være medlem i kirken er et uttrykk for dette. Åpenbare eksempler er ansatte som skal forkynne og de som har ansvar for opplæring i kirkens tro og lære. Det kan også anses nødvendig at de som skal være ledere i å vekke og nære det kristelige liv i soknet, er medlemmer i kirken. Det ansvaret som følger det å lede virksomhet på ulike nivåer, og representere virksomhetene utad vil også i mange tilfeller føre til at medlemskap er nødvendig for å ivareta trossamfunnet. Med nødvendig menes mer enn at forskjellsbehandlingen er ønskelig, men på den annen side behøver den ikke være uunnværlig. Det må også vurderes om hensynet til kirken kan ivaretas på andre måter enn å stille krav om medlemskap.
- Krav om avgjørende betydning for utøvelsen av arbeidet eller yrket:
I tillegg til vilkårene oppstilt i første ledd har lovgiver i andre ledd presisert at forskjellsbehandling i jobbsammenheng må være av avgjørende betydning for utøvelsen av arbeidet eller yrket i den konkrete stillingen. Denne vurderingen vil i stor grad være den samme som for nødvendighetskravet, men er i enda større grad knyttet til den enkelte stilling og søker. Her skal det legges vekt på i hvilken grad den som tilsettes for eksempel skal ha konkrete oppgaver med forkynnende, undervisende eller liturgiske funksjoner.
- Forholdsmessighetskravet:
Forskjellsbehandlingen må ikke være uforholdsmessig inngripende overfor den som forskjellsbehandles. Etter å ha fastslått at det er saklig og nødvendig å stille krav om medlemskap må det gjøres en vurdering av forholdsmessigheten. Her skal to hensyn veies mot hverandre – kirkens autonomi mot hensynet til de som forskjellsbehandles. Her er det den kollektive trosfriheten som avveies mot individets rettigheter. Dersom forskjellsbehandlingen er saklig og nødvendig, vil den normalt også være forholdsmessig. Det vil altså være lovlig å ikke tilsette noen som ikke er medlem, for å ivareta kirkens autonomi og verne om læren. Ved tilsetninger i for eksempel forkynnende eller undervisende stillinger vil forholdsmessighetsvurderingen i praksis ha liten betydning.

I tillegg til bestemmelsene i diskrimineringsloven har arbeidsmiljøloven bestemmelser om diskriminering i arbeidslivet. Arbeidsmiljøloven § 13-1 viser til at når det gjelder diskriminering på grunn av blant annet religion og livssyn gjelder likestillings- og diskrimineringsloven. Det er derfor slik at forskjellsbehandling som er lovlig etter reglene i likestillings- og diskrimineringsloven også er lovlig etter arbeidsmiljøloven.

4. Krav om medlemskap i bestemte stillinger

Vigslende stillinger

Tilsetting av prester og andre i vigslende stillinger i Den norske kirke ligger i kjerneområdet for bestemmelsen som åpner for lovlig forskjellsbehandling på grunn av religion. Selv om det må gjøres en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle, vil det i praksis være uproblematisk å

kreve medlemskap i slike stillinger. Det skal derfor utvilsomt kreves medlemskap ved tilsetting av prester, diakoner, kateketer og kantorer.

Enkelte ansatte utfører de samme arbeidsoppgavene som personer i de tre sistnevnte gruppene av vigslede stillinger uten å oppfylle de formelle kravene til å bli vigslet. Det kan for eksempel være organister eller diakoniarbeidere. Det er naturlig å stille samme krav om medlemskap til disse. Også ved tilsetting av en person som ikke er vigslet, men med vilkår om senere vigsling, skal det kreves medlemskap.

Menighetspedagoger og stillinger innen kirkelig undervisning og læring

For stillinger innen kirkelig undervisning og læring skal det stilles krav om medlemskap. Noen stillinger vil variere i innhold, der en del av stillingen omfatter opplæring. Her må det foretas en konkret vurdering. Det bør være veiledende at undervisning og læring er en helt sentral del av virksomheten til Den norske kirke, og at stillinger med ansvar for dette også treffer kjernen i bestemmelsen om lovlig forskjellsbehandling. Det skal derfor stilles krav om medlemskap ved stillinger som innebærer undervisning og læring, også i tilfeller der stillingen har annet innhold i tillegg. Det bør bare gjøres unntak fra dette i helt spesielle tilfeller.

Kirketjenere

Kirketjenere har ofte arbeidsoppgaver som er nært knyttet til religionsutøvelsen i Den norske kirke. Mange kirketjenere har et nært samarbeid med ansatte i de vigslede stillingene og legger til rette for at disse skal kunne utføre sitt arbeid, både i forbindelse med gudstjenester, begravelser og andre kirkelige handlinger. Kirketjenere deltar for eksempel mange steder i å tilrettelegge for forvaltningen av sakramentene. I hvilken grad kirketjenere tar del i eller legger til rette for selve religionsutøvelsen kan i noen tilfeller variere, og må vurderes i hvert enkelt tilfelle. Det skal derfor i utgangspunktet stilles krav om medlemskap for kirketjenere, men med mulighet for å gjøre lokale vurderinger.

Daglige ledere og kirkeverger

Daglige ledere i menigheter har det daglige lederansvaret for arbeid med å vekke og nære det kristelige liv i soknet, jf. kirkeordningen § 12. I tillegg kan den daglige lederen være leder for andre stillinger med krav til medlemskap. Menighetens daglige leder vil også representere menigheten og Den norske kirke utad. Slike stillinger må derfor regnes som nært knyttet til religionsutøvelsen, og det skal stilles krav om medlemskap.

Kirkeverger i flersoknskommuner har ikke det samme ansvaret for soknets kristelige liv ifølge kirkeordningen, men er likevel helt sentrale for kirkens og menighetenes virksomhet. Det må legges vekt på at kirkeverger i flersoknskommuner har et viktig og stort ansvar for utformingen og tilretteleggingen av religionsutøvelsen. Kirkevergene er også daglige ledere for ansatte både i vigslede stillinger, der disse er ansatt av fellesrådet, og andre stillinger. Dette kan gjelde diakoner, kateketer, kantorer, ansvarlige for kirkelig undervisning og læring og i noen tilfeller prester. De som har daglig lederansvar for ansatte i vigslede stillinger har en slik tilknytning til religionsutøvelsen at de er omfattet av kravet om medlemskap. Den samme vurderingen gjelder ledelse av andre stillinger med krav til medlemskap. Kirkevergene vil i tillegg i en del sammenhenger representere Den norske kirke utad. En slik identifikasjon med virksomheten er et viktig moment når det gjelder de kravene som følger av likestillings- og diskrimineringsloven. Dette tilsier samlet at det skal stilles krav om medlemskap også for disse kirkevergene.

Kirkeverger i ettsoknskommuner er daglig leder for en menighet med fellesrådsfunksjoner. Det innebærer at vedkommende i tillegg til fellesrådsoppgavene også har det daglige lederansvaret for å vekke og nære det kristelige liv i soknet. Det må derfor på samme måte som for stillingene omtalt ovenfor stilles krav til medlemskap.

Stiftsdirektører

Stiftsdirektører har i sin rolle som daglige ledere i bispedømmerådene ansvar for å vekke og nære det kristelige liv i bispedømmet. Stiftsdirektører har også oppgaver knyttet til biskopens daglige virke, herunder oppgaver de har fått delegert fra biskopen. I tillegg har de det daglige lederansvaret for kirkefagstillingene, som har oppgaver nært knyttet til religionsutøvelsen i Den norske kirke. Stiftsdirektører deltar ved tilsetting av prester samt i forberedelse, gjennomføring og oppfølging av bispedømmerådsmøter. På samme måte som for kirkeverger vil stiftsdirektøren kunne representere kirken utad. Det er derfor klart at det skal stilles krav om medlemskap for stiftsdirektører.

5. Vurdering av om det skal stilles krav om medlemskap i andre stillinger

Når det er uklart om det skal stilles krav om medlemskap ved en stillingsutlysning, er det viktigste vurderingstemaet hvor nært stillingen er knyttet til religionsutøvelsen i Den norske kirke, trosformidlingen og læren. Hva som er religionsutøvelse eller hva som har en religiøs funksjon, er vanskelig å fastslå generelt, og vil i stor grad være opp til kirken selv å vurdere.

For stillinger som bare innebærer administrative oppgaver, skal det ikke stilles krav om medlemskap. Det gjelder på alle nivåer i Den norske kirke. Eksempler kan være tilsatte i fellesrådet som ivaretar ansvar etter gravplassloven uten å ta del i kirkelige sammenhenger eller administrasjonen på menighetskontor, bispedømmekontor eller i Kirkerådets sekretariat.

For stillinger nært knyttet til religionsutøvelsen i Den norske kirke er det som gjort rede for, stillingens innhold som avgjør om det skal kreves medlemskap. Det er også et moment i vurderingen om stillingen representerer Den norske kirke utad, og i så fall på hvilken måte.

Det følger av likestillings- og diskrimineringsloven at det må foretas en konkret vurdering for den enkelte stilling i hvert enkelte tilfelle.

Momenter som kan være til hjelp i vurderingen:

- Inneholder stillingen direkte ansvar for religionsutøvelse eller kirkelig undervisning og læring?
- Er stillingen på annen måte nært knyttet til religionsutøvelse som forkynning, liturgi eller undervisning gjennom deltakelse i arbeidet eller bistand til andre?
- Ligger stillingen i sitt innhold nært opp til innholdet i vigslede stillinger?
- Har stillingen lederansvar for vigslede stillinger eller andre stillinger med krav til medlemskap?
- Representerer stillingen Den norske kirke i møte med medlemmer samarbeidspartnere eller allmennheten?
- Er stillingen fast eller midlertidig, heltid eller deltid?

Dersom det etter bestemmelsen i kirkeordningen skal stilles krav om medlemskap, og vilkårene for å stille slikt krav er oppfylt, må kravet komme klart frem i utlysningsteksten. Det

bør også opplyses om det vil være mulig å søke om dispensasjon fra kravet når det foreligger særlige grunner.

6. Dispensasjon fra kravet om medlemskap

Biskopen kan gjøre unntak fra kravet om medlemskap når særlige grunner tilsier det. Vurderingsmomenter her kan være hvilke oppgaver som ligger til stillingen, om stillingen er fast eller midlertidig, heltid eller deltid og om det er vanskelig å få søkere til stillingen. Om den tilsatte er medlem av et annet kristent trossamfunn kan også være et moment.

Tilsettinger i Den norske kirke skal følge kvalifikasjonsprinsippet, slik at søkerne likebehandles og at den best kvalifiserte tilsettes. Dispensasjoner må anvendes slik at det ikke strider mot dette.

Dersom dispensasjon skal begrunnes i den enkelte søkers forhold, må dispensasjon gis av biskopen i tilsettingsprosessen. Det vil være tilsettingsorganet som sender søknad om dispensasjon til biskopen før vedtak om tilsetting. Alternativ kan det først fattes et tilsettingsvedtak med forbehold om biskopens dispensasjon. Tilsettingsorganet må deretter sørge for at det søkes om slik dispensasjon. Det vil være biskopen i det bispedømmet hvor den aktuelle stillingen er, som avgjør søknaden.

Oslo, 2. juni 2025

Med vennlig hilsen

Ole Edvard Wold-Reitan
direktør

Andreas Henriksen Aarflot
seksjonsleder i juridisk seksjon